COMMUNIO

NEMZETKÖZI KATOLIKUS FOLYÓIRAT

Tíz esztendő

Hans Urs von BALTHASAR
• Programunk: Communio

FÜZES Ádám
• Az egyes számok tartalomjegyzékei (1993–2002)

• A tanulmányok jegyzéke tudományágak szerint

• Szerzők szerinti tartalomjegyzék

2002. **Szent Szilveszter**

COMMUNIO
nemzetközi katolikus folyóirat

Kiadja:
a Communio Alapítvány
Budapest

Felelős kiadó:
Bolberitz Pál

Szerkesztőbizottság:
Pápai Lajos, Ternyák Csaba,
Bolberitz Pál, Fila Béla, Győrffy Andrea,
Jelenits István, Kereszty Rókus, Kunszt György, Maróth Miklós,
Nemeshegyi Péter, Roska Tamás, Rózsa Huba, Tímár Ágnes

Felelős szerkesztő:
Török József

Főmunkatárs:
Erdő Péter

ISSN 1217–2456

Szerkesztőség:
1053. Budapest, Papnövelde u. 7.

Nyomda:
Agapé, Ferences Nyomda és Könyvkiadó Kft.
6725 Szeged, Mátyás tér 26.

Tíz esztendeje indult útjára a Communio nemzetközi katolikus teológiai és kulturális folyóirat magyar változata, azzal a feltett szándékkal, hogy „olyan szerzők írásait közvetítse, akik tudják, hogy a hit misztériumait saját hitüknek, reményüknek és szeretetüknek a vonzó légkörében kell tárgyalni, s akik nem azért írnak, hogy a saját gondolataikat megcsodáltassák, hanem azért, hogy az üdvösséget közelebb hozzák testvéreikhez." Az idézet az 1993-as beköszöntő utolsó mondata, majd utána az aláírás szerény személytelenséggel: a szerkesztők. Valójában Gál Ferenc volt az, aki papírra vetette e sorokat.

Az olvasó pedig eldöntheti, tartotta-e magát a Communio magyar nyelvű kiadása ehhez az ígérethez: igen, vagy nem?

Főként teológiai témákat tárgyaló folyóirat életében ritka eseménynek számít, hogy első számának második kiadása is napvilágot lát. Tíz évvel ezelőtt ez történt a programot tartalmazó számmal. Mivel a második kiadás is egy-két év alatt elfogyott, és időközben új olvasók csatakoztak a Communio stabil táborához, ezért nem felesleges ismétlés, hogy a tizedik évfolyam lezárásakor ismét itt álljon Hans Urs von Balthasar írása, melynek címe „Programunk: Communio". Keretezze be ez a majdhogynem prófétai látomásszerűen fölvá-

zolt program tíz évfolyam munkáit, s ennek tükrében újra fölvethető: hűséges volt-e a Communio önmagához? Az önmagához való hűségen túlmenően fontosabb, hogy a hűség eszkatológikus távlatokat nyit az Egyház-Communio segítségével az örökkévalóság felé.

E szám mutatói azért adatnak közre, hogy könnyítsék a folyóirat használatát. Köztudott, hogy számos világi hívő gyarapítja hitbeli ismereteit különböző teológiai intézmények keretein belül. Számukra kíván segítséget nyújtani, ha egy-egy téma fölkelti mélyebb érdeklődésüket. A szerkesztőség köszöni az olvasók, illetve előfizetők hűségét és türelmét, munkáját szeretné folytatni a következő tíz esztendőben, Isten segítségével.

TARTALOM

Hans Urs von BALTHASAR
PROGRAMUNK: COMMUNIO 3

FÜZES Ádám
AZ EGYES SZÁMOK TARTALOMJEGYZÉKEI
(1993–2002) 25

A TANULMÁNYOK JEGYZÉKE TUDOMÁNYÁGAK
SZERINT 47

SZERZŐK SZERINTI TARTALOMJEGYZÉK 64

Hans Urs von BALTHASAR

PROGRAMUNK: COMMUNIO

Milyen őrtorony magasából akarja az új folyóirat kémlelni azt az elképesztő mozgalmasságot – amit a különböző világnézetek összecsapása kivált – és leadni a maga néhány ismertetőjelét? A közösségnek, amely Jézus Krisztus nevére hivatkozik, hosszú története folyamán szünet nélkül újra kellett gondolnia helyzetét Isten és a világ között. Lényege eltiltja attól, hogy bezárkózzék a magáénak vallott jelszavak közé, melyeket mindig nyitott dinamikában kell megértenie. Az első századok során ez a dinamika feszített volt, egészen az ellentmondásig: a keresztények kicsiny csoportként ismerték magukat. Ez a külső és ellenséges világgal szemben a kölcsönös szeretet közössége (*koinónia, communio*) volt. Istennek Jézus Krisztusban megnyilatkozott, nekünk ajándékozott szeretete alapozta meg és táplálta. Kicsinysége ellenére e közösség tudta, hogy „katolikus" (már Antiochiai Szent Ignácnak a Szmirnaiakhoz írt levelében 8,2), vagyis egyetemes és az egész világ számára normát adó. Soha nem lehetett látni nagyobb feszültséget! Ezt csak a hit „naiv" öntudatával lehetett vállalni. A Szentlélek fuvallata hajtotta ekkor a bárkát mind messzebbre (vö. az Apostolok Cselekedetei). A tanítás az üldözések ellenére rendkívüli módon terjedt; végül maga a császár is megtért. Ettől kezdve a Krisztus által alapított közösség és a világ egymást fedték, még ha egy örökké megvalósítandó, ám soha be nem teljesített feladat marad is az, hogy a keresztény kovász a világot teljesen átjárja. A középkorban a feszült-

ség csökkent, mert a Birodalom kiterjedése és az Egyház külszíne végre egybeestek, s együtt alkották a kereszténységet. A Lélek és a struktúra egymást kölcsönösen informálták, és a kettő közötti szükséges feszültség elég alkalmat nyújtott a mindig új reformok megkísérléséhez. Ez utóbbiakra azért volt szükség, mert a keresztény Birodalom és a határain mozgolódó pogány világ közötti kapcsolatok lényegesen fontosabb problémája, félő volt, hogy megszűnik lelkiismereti kérdés lenni. Innen származtak a jól ismert elhajlások, amelyek útban a modern idők felé, sorra jelentkeztek. Ebbe a gyarmatosítás és a hittérítés gyászos társulása, majd bizonyos hangsúly, amit az ellenreformáció a keresztény közösség hierarchikus és intézményes felépítésére helyezett olyan korban, amikor a Birodalom és az Egyház középkori egysége végérvényesen összetört. A protestáns közösségek azonban – az Egyház és a világ közötti, őskeresztény dualizmust magukévá téve, sőt azt tovább fokozva és azt átalakítva statikus megosztássá a választottak (predestináltak) és a elvetettek (vö. a törvény dualizmusát, ami öl, a lélek dualizmusával, ami éltet) között – egyáltalán nem csinálták jobban a katolikusoknál, amint ezt a missziós gyakorlatuk bizonyítja. A túl szűkre varrt öltözet szétszakadt. A „katolikus" vagyis „egyetemes" lét öntudata a legkiválóbbakat szünet nélkül arra késztette, hogy megkíséreljék a párbeszédet mindarról, ami őket elválasztotta, és így túljussanak a „katolicitás" és a „katolicizmus" mint sajátos („római") elnevezés közötti ellentmondáson. A felvilágosodás és az idealizmus századával a kettős predestináció protestáns és janzenista eszméje túlhaladottá vált. A protestánsok ekkor ellenkező irányú gondossággal igyekeztek igazolni a megszerveződött közösségek létét, Isten királyságának általános és elvont eszméjéből kiindulva.

Ha a kereszténység többé nem tudná feltételezni, hogy egyetemes (katolikus), akkor vele együtt az összes követelése – melyek a szentírási szövegeken vagy az egyházi hierarchia döntésein nyug-

szanak – a vallási selejtek hulladékdombjára kerülne. De ha a kereszténység számot tart az egyetemességre, akkor legyen valami különös, jól meghatározott és egyedi, szemben bármi más gondolattal. Nem egyszerűen egyedi jelenség a többiek között, hanem a kiváltképpen egyedi, ami pontosan emiatt egyetemes is lehet. Így elérkezünk a reflexió olyan stádiumához, hogy az nem kerüli meg többé a kezdeti feszültséget, hanem belátja: felül kell múlnia anélkül, hogy azt enyhítené. Így ébredünk tudatára ennek a stádiumnak és ezt így nevezzük: *communio*.

Itt szükség van arra az ősi szóra, amely központi helyet foglal el az Újszövetségben, jelentése tágra nyitottságában és egyesítő erejében: a közösség ez, melyet Isten Lelke formál Krisztusban, aki élt és föltámadt a holtak közül minden emberért. A Credo különböző megfogalmazásaiban a *sanctorum communio* (a szentek közössége) kifejezés, még ha nem is volt soha kifejezetten hangsúlyozva, sem alaposan tudatosítva, mindig azt az állítást követi, amely így szól: „Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat." Elérkezett az idő, hogy napfényre jusson a gazdag mögöttes tartalom, mert itt találjuk meg a kulcsot a jelenlegi világ és a mai Egyház helyzetének magyarázásához. A szó, értelmét a legtágabban fölfogva, maga a program és e folyóirat ennek kibontakoztatását kínálja. Vázoljuk föl ezt néhány mondattal.

1. A Lényeg

COMMUNIO közösséget jelent konkrét és pontos értelemben: egybegyűlni ugyanazon falak között, ugyanazon feladatra, ami ugyanakkor kölcsönösség lehet a szolgálatkészségben, a kegyelemben és az ajándékozásban. Azok, akik *communio*-ban vannak, nem saját kezdeményezésükre jutnak be a határozott kiterjedésű

közösség zárt körébe. Éppen ellenkezőleg, mert betagozódtak, küldetést kaptak, nem csupán azt, hogy együtt legyenek ugyanabban a térben, hanem hogy a közös feladatot jó végre vigyék. A közösségben élés ténye bennünket felszólít, hogy közösségben dolgozzunk – anélkül, hogy kizárnánk ki-ki jogát cselekvése módozatainak szabad megválasztásához. A „fizikai" együttlét ténye ugyanakkor fölvet egy problémát, melynek csak erkölcsi, lelki és szabad megoldása lehetséges. Az egyszerű együttlét így megszerzi emberi formáját: ami a közösség. Különben „a másik ember maga a pokol".

Ugyanakkor, egy közösség létrehozásának a ténye, a szabadság, hogy fölépítsünk egy közösséget és azt jó irányba vigyük, s ha lehet a tökéletességre, csak akkor valósul meg, ha az emberek tudatosan kelnek útra, és a közös célon gondolkodnak: egybegyűlnek, kapcsolatot teremtenek, párbeszédbe kezdenek. A véleménycserének ebben a kezdeti szakaszában a vitatkozás során lehetségesek és felszínre is jönnek ellentmondásos áramlatok: a vélemények szembesülnek, ezáltal ütköznek s végül egyik a másikat kizárja. A vitatkozás szakasza a „kritikus" fázis. Következményektől terhes szó: a *krisis* jelentése szétválasztás (tehát küzdelem és választás), de elhatározás is, az események által vett fordulat, s hogy elhatározáshoz lehessen érkezni, keresés, kutatás, perelés, és végül ítélet szükséges. Mindez nélkülözhetetlen az igazság fölfedezéséhez. Már az egyénnél is az igazság annyit tesz, mint „megkülönböztetni, hogy egység teremtődjék"; méginkább áll ez a közösség esetében, ahol többféle szabadságnak és különböző nézőpontoknak kell utat törni egy közös és igazságos, helyes elhatározás felé.

Minden az első alap szilárdságától fog függeni, melyen a bírálat és a vélemény-egybegyűjtés másodlagos eljárásai nyugszanak. Kérdezzük meg egyszerűen: mit kell feltételezni azért, hogy szabad és felelős egyének között létrejöjjön a kommunikáció? Elegendő egymás mellett élni a földkerekség közös börtönében? Ez a mi származa-

zásunk eredménye, amely megkérdőjelezi az egyén, mint független „atom" képét. Ezen felül szükséges a „közösség" a közös értelem és szabadság, vagyis olyan környezet terén, amelyet jobb híján emberi „természetnek" nevezünk? De mi ez a természet?

Tudott tény, hogy a görögök gondoltak ilyen közösségre, midőn a közös természetet többé nem egyszerű eszme gyanánt fogták fel és élték meg, hanem fizikai valóságként. Így volt ez a sztoikusokkal. Ez ugyanis előfeltételként megkívánja, hogy ezt az ésszerű valóságot, ami bennünket, mindannyiunkat körbevesz, isteni dologként fogjuk fel, mint a Logoszt, ami mindegyikünkben individualizálódik s amelyre az egyén hivatkozhat, elismerve, mint abszolút érvényű normát. Egy ilyen alapelv átjárhatná az emberi szellemek együttesét, megnyithatná azokat, egyiket a másik felé és megengedhetné nekik az elméleti és gyakorlati igazságban a közösséget. A közös és az egyéni jelleg, mind a kettő őseredeti és lelki természetű. A személyes szabadság és értelem nem találhatja meg gyökerét sem a kollektív tudattalanban, mert az egyedek a maguk lényegi különbségeiben nem tudnának közösségre lépni; sem a „természetben", ami nekik egyszerűen csak a szükséges lehetőségeket és az alapanyagot szállítaná az egyéni sorsuk fölötti döntéshez, melynek bensejében mindegyikük magányos maradna. Ami nagyszerű a minden ember közötti közösség antik eszméjében, az az, hogy az ember egyszerre részt vehet konkrétan és közösségi szinten abban, ami jellegzetesen emberi, s ez a *logosz*, mint „szabad" értelem. Mindez csak úgy lehetséges, ha az egyének egy „szabadon" ésszerű, isteni princípium részesei, ami mindig előre jelen van, s amelynek a „szabadsága" (mint felsőbbség a kényszerek fölött) egyességben áll az emberi „szabadsággal" (mint a totális Természet vagy a *logosz* törvényének követési lehetőségével).

Ám a világnak ilyesfajta felfogása, ami nem tesz különbséget Isten és az ember között, a Szentírás jelenléte óta végérvényesen túl-

haladott. Az abszolút értelem, melyben minden ember osztozik, csak kétféle módon képzelhető el: vagy, mint a kereszténységben, a transzcendens isteni értelem a világban, és amely az igazi szabadságban számunkra megengedi, hogy a kegyelem révén belőle részesedjünk (csak erre a transzcendenciára való tekintettel lehetne isteninek nevezni). Vagy ott egy másik mód, tehát a világ fejlődésének utópikus célja, amely az anyagból kiindulva fölemelkedik és az egyéneket önmaguk felülmúlására késztetve „előre" serkenti, a totális értelemben és szabadságban megvalósuló határtalan közösség kölcsönösségében. Az ember így, ebben az irányban mindent meg tudna tervezni, mindent meg kellene terveznie, szükség esetén a forradalmi erőszak által megszüntetve minden magántermészetű realitást, ami fékezően hat. Ez az ideális állapot, nyilvánvalóan oly közeli, majdnem kéznyújtásnyi távolságra, amelyet minden eszközzel meg kell ragadni, és erőszakkal be kell léptetni a valóságba.

Ezzel ellentétben, a keresztények számára a közösség, amit Isten Krisztuson keresztül az emberiségben létrehoz, kettős alapon nyugszik:

1. Magán Istenen, aki nem tudna fölajánlani személyes közösséget vele és az emberek között, ha Ő már önnönmagában nem volna egy kifürkészhetetlen közösség: a személyek örvendezése egymásban, és kölcsönös csere, ami föltételezi a másik szabadságának a szeretet útján történő tiszteletben tartását.

2. Másrészről az emberiségen: ha az ember nem lenne Isten képmására és érte teremtve, nem érezné ezt a szenvedélyt, ami állandóan hajtja az emberek közötti, mind tökéletesebb közösség keresésére, úgy, amint azt ő ki tudja vetíteni a földi kapcsolatok keretein belül. Kapcsolat, párbeszéd, javak közössége: nyilvánvalóan csak eszközök annak megközelítésére. A dolog maga végül is elképzelhetetlen, transzcendens marad.

Ezek után nem marad más, mint a következő alternatíva: vagy a keresztény közösség az isteni logosz valóságos princípiumában, ti. az, ami nekünk adatott Jézus Krisztusban, mint az ősi ígéretek csúcsa és végpontja, mint a totális közösség lehetősége. Vagy az evolúciós kommunizmus, mely az előre mutató remény zsidó pátoszától inspirálva a totális közösség felé tart, mint tökéletes eredménye az önmagát megvalósító világnak és emberiségnek. Látni lehet: a közösség csak az első esetben valóságosan adott és jelenlévő princípium. A második esetben a kommunizmus, minden sikertelen erőlködése ellenére, eszme marad, és az elérkezését kikényszeríteni akaró eszközök nem felelnek meg a pozitív humanizmus részéről megkövetelt spontaneitásnak. Az Apostolok *Cselekedetei* leírja az első keresztények önkéntes kommunizmusát: „A hívők sokaságának egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondott birtokából semmit sem a saját tulajdonának, hanem mindenük közös volt" (ApCsel 4,32). Ez a mondat mély visszhangra talált az egyházatyák teológiájában, egészen a skolasztikáig. A szerzetesrendek egymást követő alapításai folytonosan az első keresztények által megélt, valóságos közösség jelenbe-állításaként jelentkeztek. Ez a mondat lényegileg egy bizonyos lelkiállapotot fejez ki. Mert ha a személyes tulajdonról is van szó, amelyet senki sem tekint és használ magántulajdonként, lehetséges, hogy Szent Lukács – hangsúlyozandó a Szentlélek cselekvő jelenlétét – ezt a lelkiállapotot eszményítve írta le, úgy, mint a megvalósulás pillanatában lévőt. Ugyanakkor megszorítással is élt Lukács, amikor Ananiás és Szafira történetét elmondta (5,11). Az Egyház története élesen megmutatja a tátongó szakadékot, ami a keresztények számára átadott valós közösségi princípiumot (Krisztus teste és vére, melyeket Isten a vele való igazi közösség kegyelmeként és mint a másikkal fenntartott teljes közösségi élet princípiumaként ad az egyetlen Szentlélekben) elválasztja a keresztények kínos ügyetlenségétől, miszerint képtelenek

egyességben élni ezzel a „Testtel" és ezzel a „Lélekkel". Ebben a szakadékban találja meg a maga teológiai helyét a kommunizmus, jóllehet az eszközök, melyekkel megkísérli megvalósítani a közösséget, soha nem felelhetnek meg ennek az eredet-helynek. Miért? Azért, mert az Isten által előre megalapozott közösség Jézus Krisztus kegyes lehajlásán, alázatán, szegénységén, lényege szerelmes kiáradásán nyugszik; ugyanakkor az a közösség, melyet emberi kézzel kell megalkotni, soha nem tudná magát elfogadtatni (ha ugyan képes lenne rá egyáltalán) a kényszerítés igénybe vétele nélkül. A kommunizmus jó szándékú elképzelései közül néhánynak megvan a maga helye a kereszténység egyetemes hivatásában, de eszközei ellentétben állnak a kereszténységével, mert a közösség princípiumának aktuális irrealitását tételezik föl. Bonhoeffer Lutherre emlékeztető antitéziseiben leírta a két közösségi terv kibékíthetetlen karakterét, olyan Szent Pál-i kategóriákat használva, mint „pneumatikus" (a Szentlélek mint a szeretet záloga Krisztusban) és „pszichikus" (vagyis az, ami az emberi lélek természetes készségeiből, erőiből és ösztöneiből származik). „A másik szolgálatának sugárzó szeretete, az *agapé* a lelki közösségben létezik. A pszichikus közösségben megbúvik a homályos, ösztönös szeretet, ami egyszerre jóságos és kegyetlen, az *érosz*. Az előbbinél található a testvérnek történő alázatos alárendelődés, ez utóbbinál a testvér egyszerre alázatos és gőgös alávetése saját maga vágyainak. Ott minden hatalom, erő, tisztesség visszaszármazik a Szentlélekre; itt, a személyes karakter hatalmi és befolyási zónái kifejezetten keresettek és műveltek. Ott a testvérek iránti, prepszichologikus és premetodologikus, naiv szeretet uralkodik; itt az analízis és a pszichologikus konstrukció dominál. Ott a másik alázatos és ártatlan szolgálata, itt a másik számító és strukturáló manipulálása" (Gemeinschaft, p. 22. köv.). Katolikusként hozzátehetjük, hogy számos „metodikus" és „pszichologikus" elemet lehet fölvállalni a

keresztény közösség szolgálatában. Ám az emberi eszközök szükséges használatával szemben új probléma vetődik föl.

Mi, keresztények, nem törekedhetünk e közösség megteremtésére: Isten nekünk azt már előre megadta Jézus Krisztusban és a „szívünkben kiáradt" Szentlélek által. Minden, egyesülést célzó akarat föltételez egy előre megalapított egységet, amely nem tőlünk magunktól származik, sem nem a emberek egymás közötti természetes egyesüléséből, hanem Istentől, aki bennünket gyermekeivé és Fiában társörökösökké tett. Mi nem tudjuk befolyásolni az egységet, amely nekünk adatott. Ez az egység Istentől jön, benne valósul meg és mi nem rendelkezünk Isten fölött. Azt, hogy mi magunk, az isteni közösség ajándékának a középpontjában mindig az Ő rendelkezésére álljunk, újra meg újra, állandóan megtapasztaljuk az Ő ítéletében (*krisis*). Melyik ember nyitott Isten szeretetére és ezáltal a felebarát igazi szeretetére? Talán egy bizonyos pontig ezt nyomon követhetjük, de utána az ismérvek bennünket cserben hagynak. Egyedül Isten lesz ennek megítélője. És mert nekünk nem szabad ítélkeznünk, hanem Istenre hagyni az ítéletet, azért van annyiszor szó az ítéletről az Újszövetségben. Isten, aki megajándékoz bennünket saját közösségével és a közöttünk fennálló közösséggel (1Jn 1,3-6), tud megkülönböztetni (*krinein*): ki az, aki kész az ő ajándékának befogadására és ki nem az. Többet érne egy ideig elkerülni a „kritika" szót, ahelyett, hogy annyi más, fontos szóval és fogalommal összekapcsolnánk. A „kritika" csak Istenre tartozik. És amikor Ő azt kéri az emberektől, hogy vele együtt „megkülönböztessenek", a embereknek emlékezni kell, hogy Ő, Isten az, aki előre kész fölajánlani a közösséget, és hogy azt valóságosan nekünk is adja. Ha Ő magának fönntartja is az ítéletet, kegyelmének határairól (vagy a határok hiányáról vagyis a kegyelem határtalanságáról) nem enged semmit sejteni; nem tudjuk, léteznek-e emberek, akik mindörökre az ő közösségén kívül találják ma-

gukat. „Ki vagy te, hogy más szolgája fölött ítélkezel? Saját urának áll vagy bukik. De meg fog állni, mert van elég hatalma az Úrnak ahhoz, hogy fönntartsa" (Róm 14,4).

Nehezen menthető naivitással, a hivatalos egyházi teológia túl hosszú ideig foglalkozott az utolsó ítélettel, amikor fölállította elméleteit az üdvösségre vagy a kárhozatra történő predestinációról. Az Egyház nem gondolta át elég mélyen és alaposan azt a tényt, hogy Isten, aki fönntartja magának ezt az ítéletet, ugyanaz, aki Jézus Krisztusban leszállt az önző emberek elhagyatottságába is (mindazok magára maradottságába, akik minden kapcsolatot elvesztettek vele), minden istenellenes és emberellenes magány mélységének fenekére is. Ezért senkinek nem áll többé jogában ugyanarra a szintre helyezni a szükséges kritika gyakorlását és az Isten által adott közösséget. A másikkal fennálló minden kapcsolatban, még ha az hiányos és félbemaradt is, föl kell tételezni egy minden eseményt magába foglaló, előzetes, együttműködő és végső soron eszkatológikus közösség létezését. Az Egyház látható közösségéből történt kizárást („exkommunikálás") mindig ideiglenes és javító-nevelő szándékú intézkedésként kell szemlélni, ami a bűnös megsegítésére szolgál (vö. 1Kor 5,5; 1Kor 2,6). És még ha nem is „tudjuk", vajon végül az isteni kegyelem elvezet-e, illetve visszavezet-e minden embert az Isten és ember közötti végleges közösségbe, mint kereszténynek jogunk és föladatunk ezt remélni teljesen „isteni", vagyis Isten által akart és adott reménységgel. Az alapelv, ami meghatározza és támogatja gondolkodásunkat és törődésünket minden emberrel és minden emberért egészen a legutolsóig bezárólag, ami meghatározza és támogatja párbeszédünket a legközelebbivel és legtávolabbival, az az Isten által megalapozott közösség Igéje, és ez nem pusztán távolról megígért, nem csupán fölajánlott, hanem az egész emberiségnek valóságosan odaadatott. Ebben az Igében hallatjuk hangunkat és őrizzük a csendet, fordu-

lunk a többiek felé vagy fordulunk el tőlük, jutunk megegyezésre vagy maradunk széthúzásban.

Fejezzük be gondolataink első sorozatát annak megállapításával, hogy az alternatíva másik lehetősége, ami a közösségnek saját erőkre támaszkodó megteremtése, soha nem járhat sikerrel. Amikor az ókori álom – miszerint minden egyénből, minden közösségből, ami a legjobb, az isteni – szertefoszlott, lehetetlenné vált a közvetítés, amelybe minden ember szabadságát megőrizve bekapcsolódhat, és amely valóságos közvetítés nem kezdene versenyezni a szabadsággal, vagy, pusztán eszmei közvetítésként túl gyenge lenne az egyesítés feladatára. Világos, hogy a kollektív öntudat nem az a közvetítés, amely a szabad személyek sors-közösségét a legcsekélyebb mértékben is biztosítani tudná. A szellem hegeli világa sem tudja ezt jobban biztosítani, mert a világ csak a teljes ráhagyatkozás árán zárja magába az egyéneket, ami valójában önmagába zárkózás. Ezen az áron az egyének egymás között közösségre léphetnek a keleti vallásokban is, de az identitás lerombolja az öntudatot. Másrészt, gondot okoz, hogy ez a közösség csak eszkatológikus remény tárgya és nem illeszkedik a mi időnkbe. Mert ekkor, az összes nemzedékek, akik feléje poroszkáltak, hoppon maradtak, csak építőanyagul szolgáltak. A közösség nagy ünnepéből kizárva találják magukat.

2. A vállalkozás hordereje

Az egyetemes (katolikus) közösség nem egy közösség a többi között, hanem Isten által adott, teljes szabadságban megengedett és határok nélküli horderejű közösség. Legyünk nagyon világosak ezen a ponton: hordereje az előföltételek realizmusától függ, vagyis:

1.) Annak a ténynek (nyilvánvalóan kifürkészhetetlen) realitásától, hogy Isten lényege a szentháromságos élet, az abszolút közösség, és, hogy Isten az embert a saját képmására teremtette, továbbá meghívta az ő természetéből történő részesedésre (2Pt 1,3).

2.) Attól a ténytől, hogy Isten mindenkinek odaadta önmagát, fölvéve a teljes emberi természetet Jézus Krisztusban, minden ember megmentéséért. Ő ezt előre látta (1Tim 2,4), hogy megmentse azt, ami elveszett (1Kor 4,20), hogy kiengesztelje az egész világot Krisztusban (2Kor 5,18 kk.), hogy a keresztre feszítettben ledöntse azokat a falakat, amelyek bennünket elválasztottak (Ef 2,12 kk.). Őbenne, a föltámadottban Isten meg akarta semmisíteni a hiúság, a halál és a holtak abszolút magányának határait, azért, hogy mindannyiunkat befogadjon a végleges, örök életbe (1Kor 15,22).

3.) Attól a ténytől, hogy az utolsó vacsorán Jézus Krisztus megosztotta velünk testét és ily módon megalapozta a közösséget. Nem mágikus, hanem szentségi és objektív módon azok közösségét, akik részt vettek ezen az étkezésen. Olyan közösség ez, ami által részesedünk Jézus Krisztus isteni természetéből és az egymás közötti közösségből (1Kor 10,16 kk.). Őbenne másokért valami olyasmit tudunk tenni, ami túlhaladja emberi lehetőségeinket – abban a mértékben, amilyen mértékben részesültünk Krisztus szenvedéséből, aki maga szenvedett Egyházáért és benne minden emberért (Kol 1,24) –, ha részesülünk az Urunkkal közös sorsból. Vele élünk és szenvedünk, feszíttetünk keresztre és halunk meg, vele vagyunk eltemetve, az élet benne adatott meg nekünk, vele dicsőülünk meg és örököljük a mennyek országát, ahol vele fogunk uralkodni. Minden embernek előre fölajánlott sorsközösség ez, és egyedül ez igazolja a különbséget az Egyház és a világ között.

4.) Innen, ebből az objektív és szakramentális térségből kell, hogy megszülessen, a folytonosság föloldása nélkül, a közösség a Szentlélekben. A közösség, bár alapjai öröktől fogva Istenben vannak, mégsem szorítja ki az emberi szabadságot. Ellenkezőleg, azt önmagában előre megengedi. (Itt van a mariológia helye, és ez az, ami végső elemzésként minden, mágiával kapcsolatos gyanút eloszlat.). A közösségi szellem, amiből részesültünk, sem nem egyedül „objektív lélek" (Hegel), sem nem az idők végére ígért lélek, hanem a mi szabad lelkünket átjáró abszolút Lélek (Róm 5,5; 8,8 kk.; 15,26 kk.; Gal 4,6 kk.), melynek vágyakozásai bennünk olyan végtelenné lesznek, mint Istenben. „Minden a tiétek" olyan mértékben, ahogyan Krisztushoz tartoztok, aki pedig az Atyáé (1Kor 3,21). A Lélek az, aki Krisztus művét befejezendő, egyesíti lelkünket „egyetlen testben", átitatván minden lelket (1Kor 12,13). Többé nem valami külsőről, hanem a belsőről van szó, az emberi szabadság központjáról (1Kor 2,10–16; 7,40; Róm 8,26 kk.). Ez a katolikus törekvés az egyetemességre a vallások történetében párhuzamok nélkül van, mert semmi emberi összetevőt nem szüntet meg valami más miatt, egyaránt számításba veszi az emberit és az ember-fölöttit; minden vakmerőséget megenged, ám követelményei a meg nem alkuvás csúcspontját képezik.

Krisztusban lett lerakva az Ég és a Föld, a Teremtő és a teremtett világ nézőpontja között helyre állított béke alapja. A teremtett világ élhet önmagában és absztrakt módon kinyilváníthatja szakítását az Éggel, valamint Isten távollétét, mi több, halálát. A lenti világot uraló erők, amelyek azt irányítják, felfoghatók és átélhetők, mint hatalmi agresszió és akarat, stb., melyek ellenségei a nemes, de tehetetlen értékek és a szeretet Istenének (Max Scheler). Egy ilyesfajta szembenállás a valóság látszatát nyújthatja, vagy azt a maga területén birtokolhatja (vö. a Jelenések Könyve!). Nem kevésbé

túlhaladott ott, ahol minden evilágban zajló csata előtt, a válaszfal az ég Istene és a földi ember között leomlott (Ef 2,14 kk.). Megadva magát Krisztusban a sötétségek és minden romboló erő uralmának, Isten megteremtette az Eucharisztiát – megtört test, kiontott vér –, a közösséget aközött, ami úgy tűnt, ebből véglegesen kizárja önmagát. János evangéliumában pontosan Júdás az, akinek Jézus az előbb a tálba mártott falatot adja. A közösségi szellemben, a keresztény meg van győződve arról, hogy „sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem jövendők, sem hatalmasságok, sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van" (Róm 8,38–39). Szabad átváltani az antik világképhez kötött felsorolást a modern világ nyújtotta jellemzőkre: technikai és evolutiv törvények, hatalmi koncentrációk és planifikációk, ideológiai szuperstruktúrák és a mélypszichológia aknamunkái, az atomfegyver, a kibernetika, a gének manipulálása, minden előre ott rejtezik a közösségben, a helyreállított békében, „amely minden értelmet meghalad" (Fil 4,7).

Most térjünk rá azokra a nagy szembeszegülésekre, amelyek, úgy tűnik, az evilág kellős közepén állhatatosan ellenállnak, legalábbis ha felületesen nem becsüljük le horderejüket (az alábecsülés ugyanis mindig visszafordul az arra hajlamosak ellen). Nem beszélünk a kapitalizmus és kommunizmus közötti feszültségről, amelyről már annyi szó esett, hanem a *zsidók* és *pogányok* közötti szembenállásról, amely be nem vallott, de döntő módon irányított a világ történelmét egészen mostanáig és most inkább irányítja, mint valaha (vö. a szerző: Dans l'engagement de Dieu, Paris 1973 c. könyvét). Itt a legfelső igenről vagy nemről van szó: a keresztények azt mondják, hogy az alapvető kiengesztelődés már megadatott nekünk, most be kell fogadni, és meg kell élni. Ez a kiengesztelődés még nincs itt, mondják a zsidók, minden erővel

afelé kell fordulni, ami eljövendő. Ez az igen vagy nem mint metsző kard vonul végig az evangéliumokon. Itt van legyőzötten, nem a párbeszédekben, hanem a néma Bárányban, akit keresztre feszítettek népéért és azért is, hogy „Isten szétszórt fiait összegyűjtse" (Jn 11,52). Péter, aki őt megtagadta, az Úr javára lemond az ítélkezésről és szolidaritást vállal a zsidókkal: „Tudom testvérek, hogy tudatlanságból cselekedtetek, amint elöljáróitok is" (ApCsel 3,17). Ezért hagy esélyt a zsidók jövőbe vetett, örök, emlékezetet meghaladó reménységének. Mi, keresztények, veletek, zsidókkal együtt várjuk a Messiás megérkezését – visszatértét (ApCsel 3, 20–26). Maga, Pál, a „törvénytől" a „Evangéliumhoz" térése ellenére, ami az emberi tevékenységet illeti, a farizeusok közül származó farizeus marad és a főtanács elé „a holtak föltámadásába vetett remény miatt" (ApCsel 23,6) kell állnia. Tudja, mit jelent Izrael választottsága és a Zsinagógának meg az Egyháznak kölcsönösen engedni kell (Róm 11).

A párbeszéd segíthet elviselni és csökkenteni a feszültséget a keresztények között, de egyedül a közösség tudna ennek véget vetni. Először is föl kell idézni a feszültséget a *keleti és nyugati egyházak* között, jóllehet közöttük létezik a *communio in sacris*, közösség a szentségekben, ami alapvető egyetértés jele. Ez a közösség valóban jelen van a – katolikus vagy protestáns típusú – nyugati teológia szellemében, a vitákban és a tervekben? Ez a nyugati teológia nem távolodik inkább egyre gyorsabban a kezdetek tiszteletreméltó Egyházától – kivéve egyeseket, mint Louis Bouyer és M.-J. Le Guillou – a hagyomány, a liturgia, az egyházi szolgálat értelmezése területén, mintha a kezdetek Egyháza a nemzetek párbeszédében elhanyagolható szerepet játszott volna, és bizonyára csak megvetői előítéletében volt jelen? Nem folytatunk előszeretettel párbeszédet (talán politikai okokból) az ortodoxiával? És nem hanyagoljuk el a párbeszédet ugyanakkor, mintha nem is léteznének,

a Rómával egyesült egyházakkal? Jóllehet a nyugati egyház emberei a felelősek azokért a változtatásokért, melyeket nekik Róma megparancsolt. Keresztények között is vannak genocídiumok.

A párbeszéd a *protestánsokkal és anglikánokkal* nem tud pozitív módon kezdődni, csak a Krisztussal való közösség belsejében, azzal a bizonyossággal, hogy mi nem rendelkezünk magunkkal, hanem hagyni kell, hogy ez a közösség megragadjon bennünket. Annak, aki ezt a legmélyebb, legrealistább és legkövetelőbb módon megérti, annak van legtöbb esélye arra, hogy a párbeszédekben igazi lesz; ő lesz képes leginkább túljutni a felületes érveken és a részleges szempontokon, hogy egyetemesebb látásmódra tegyen szert. Nem az egyházak közötti egységet barkácsolva fogunk ezzel a mélységgel találkozni, hanem fölismervén a *communio* követelményeit. Ezt a közösséget, mint ajándékot Isten előre adja, szerető hozzánk-hajlásában.

Az átmenet a nem keresztényekhez és Krisztus ellenségeihez fokozatosan történik, mert a világot átjárják a kereszténység hatásai. Szükséges még arról megbizonyosodni, hogy: Krisztus ellenségei nem küzdenek-e karikatúrák ellen, melyeknek többé nincs közük a keresztény igazsághoz, sőt, azt talán teljesen elleplezik; nem keresik-e néha inkább, hogy lényegi foglalatosságokat megszerezzenek, amelyek a kereszténységet illetnék, s amelyeket azok elhanyagoltak? A legkülső határon azok találhatók, akik szívesen maradnak kívül, az „aposztaták", akikkel szemben a kezdetek Egyháza bennünket gyakran és kifejezetten figyelmeztetett. Az Egyház ezt csak átmeneti hatállyal teszi, mert még a legmegátalkodottabb tagadó szíve is megpuhulhat, a magányos ember érezni kezdi a halál hidegét, és titokban keresni kezdi egy kéz segítségét. Az, hogy valaki megtagadja a közösséget, még nem jelenti azt, hogy a utolsó pillanatban is biztosan elveti. Ha ő el is hagyja a közösséget, még nem válik magárahagyatottá. A keresztény ember, aki számá-

ra a közösség a csatlakozás jele, az Úrra bízza magát, és az Úr őt el nem hagyja.

Közösségben kell maradni *mindazokkal, akik ismerik Istent vagy az istenit vagy az abszolútumot,* és azokkal is, akik úgy gondolják, hogy nem tudják elfogadni sem egyiket, sem másikat. Itt a határok nagyon bizonytalanok. Gondoljunk a buddhizmusra. A keresztény embernek kettős a kötelessége: más vallások híveivel saját elkötelezettségéről beszéljen, és ezt ne a missziós felsőbbrendűség érzetével vagy módján tegye. Lépjen kapcsolatba a *muzulmánokkal,* akikhez számos, bibliai tény köti, valamint a negatív teológia távol-keleti és indiai formáival, ahol a nemkeresztény vallások végződnek. Ugyanazzal a tisztelettel és megértéssel közelítse meg őket, mint egykor az egyházatyák.

Ez eggyel többször azt jelenti, hogy a *communio* valósága, mint ilyen, nincs ráhagyva sem az ember, sem a keresztény, sem az Egyház kénye-kedvére. A *communio* – közösség olyan horizont, amely felé irányul minden, Istenről és a felebarátról szerzett keresztény tapasztalat, de amelyet nem lehet ezen tapasztalat alapján felmérni. Fontos ezt aláhúzni ma, amikor sokak számára a keresztény közösség nem több mint intézmények csontváza; és a kisközösség, amelyben megtapasztalják a közösséget, számukra egyre inkább az egyházi élet egyetlen kritériuma lesz. Az Egyház, mint katolikus, tehát egyetemes Egyház, számukra a házuktól különválasztott tető, s jóval az általuk lakott emeletek fölött van. Ezen csoportok közösségi tapasztalatában bizonyára megtalálható az alapok felől kiinduló megújulás reménye, de mellette éppen úgy jelen van a karizmatikus szektákra való szétbomlás veszélye. Pál minden erőfeszítése a korintusiakkal folytatott párbeszéde során arra irányult, hogy az egyházi közösséget kivonja a tisztára karizmatikus „tapasztalat" alól, és az apostolkodás eszközének segítségével a közösséget az önmagába zárkózástól elfordítva a katolicitás felé irányítsa. Az ilyen ténykedés,

természetesen, „szolgálat" és nem „uralom"; azonban „teljhatalmú" szolgálat: lebontani az egyetemes *communio* ellen emelt karizmatikus bástyákat. Ez a szolgálat rávezeti a karizmatikusokat, hogy „Krisztusnak engedelmeskedjenek" (2Kor 10,5). Az, aki lerángatja az egyházi funkciót a karizmatikus (demokratikus) szintre, kérlelhetetlenül és kegyetlen módon elveszíti azt, ami önmagán fölülre emelné, ami külön feladat a *Catholica* szintjén, s ez utóbbi egysége nem a tapasztalatban (*gnosis*) található meg, hanem az önmagáról lemondó szeretetben (*agapé*). Az egyik végül is rombol, mialatt a másik épít (1Kor 8,1).

Az *agapé* mindenek előtt föntről kapott ajándék. Csak ezután lehet megközelítőleg utánoznunk. Ezért a „horizontális" közösség az emberek között soha nem tudná megadni ennek a vertikálisnak a mértékét, amely Istenre alapoz. Különben visszajutnánk egy olyan Egyház eszméjéhez, amely önmagát nemzi a törvény farizeusi magyarázatával, vagy az öreg, (ma veszélyesebb, mint valaha) donatista eretnekség elevenedne föl, amely szerint minden keresztény csak azt tudja nyújtani, amit exisztenciálisan megvalósít.

A közösség végső horizont, amelyet nem érhetünk el saját tapasztalataink vagy erőfeszítéseink révén; az ajándék tehát örökre ingyenes marad. Ezért az imádság soha nem válhat túlhaladottá, és soha nem azonosulhat a cselekvéssel. „Imádkozzatok szüntelenül" kifejezetten (amint a Szentírás minden embere és Jézus is tette) és bennfoglaltan a másokkal való „érintkezéseitek" során, valamint a „kamrák rejtekén". A szó az ember kiváltsága, mert Isten képmása, aki viszont lényegét tekintve az Ige. A *communio*-közösség az Igében történő szabad és öntudatos kommunikáció nélkül mágikus – kozmikus vállalkozás maradna. Mindig annak realizálását kell kérnünk, ami Istentől kiindulva létezik, megköszönni mindazt, amit kaptunk tőle, és hálát adni neki ennek a közösségnek a realitásáért.

3. A követelmény

Az, aki ismeri a közösség kiterjedését, nagyobb sürgetéssel áll szemben, mint bárki más. Nem kell kiugró gondolkodónak lennie annak, aki (például a hegeli dialektikának köszönhetően) minden szempontot adoptálni tud, megkülönböztetvén és kijelölvén saját törvényes helyét: ez az ember az, aki mindent megért. De ezzel ellentétben, ragyogó gondolkodónak kell lennie annak, aki nem enged olyan helyzetben, amelyet mint gondolkodó és mint ember többé nem ért, vagy csak alig ért, amikor a végső horizont, ahol minden közös, számára többé nem megközelíthető. Nem az abszolút tudás, hanem az abszolút szeretet az, ami egybefoglalja a szemben álló feleket. Benne egyszeriben kibékéltként fedezik föl magukat azok, akik nem értik, sőt nem szenvedhetik egymást. Isten a keresztre feszített testében „az ellenségeskedést megölte" (Ef 2, 16), annyira, hogy többé szigorúan keresztény értelemben nem is lehet az ellenség szeretetéről beszélni: a feltételezett ellenség nem tudja, hogy a végleges és egyedül igaz szférában az ellenségessége túlhaladott. Bizonyára egy buddhista vagy egy sztoikus is ellenjegyezhetné ezt a mondatot. Mégis, a szív magatartása különbözik. A buddhisták edzik magukat, hogy ebbe a szférába szenvedés és gyűlölet nélkül lépjenek be. Az ellentmondások, amelyek őket megrohanják, nem találnak célba, ők az ellenséggel egy szupraperszonális Abszolútumban létesítenek közösséget. A kereszténynek ezzel ellentétben meg kell nyitnia szívét, s engedni, hogy eltaláljják, provokáljják, megsebezzék egészen lénye legmélyéig. Isten Krisztusban eljött a legmagányosabb bűnösig, hogy közösséget vállaljon vele az isteni töredelemben. A keresztény közösség az eucharisztián nyugszik, és ez föltételezi a leszállást a pokolba, az én poklomba és a másik poklába. Az embernek nincs joga ebből kimenekedni valami elvont egység-egyesülés felé. Inkább bátorság kell,

hogy előre haladjon a fegyverekkel telirakott erődítmény felé, ami a másik, és ide belépni – a Lélek mentőövével fölszerelkezve – egészen annak kellős közepéig, azzal a bizonyossággal, hogy az legvégső fokon már meghódított és már megadta magát. Ez a másiknál még elkeseredettebb ellenállást válthat ki, amit el kell viselni. Mindez csak a tökéletes alázatosságban lehetséges, és ez utóbbit a szerető isteni cselekvésbe vetett hit adja meg. Ez a cselekvés a miénket megelőzi és kizár minden triumfalizmust, még a szeretetét is. Soha nem lenne időm triumfálni, mert szolidaritást kell vállalnom a másik helyzetével, amikor önmagába bezárkózott, hogy neki bebizonyítsam: a legmagányosabb létezőben is van közösség, még a másoktól teljesen elforduló felé is fordulhat valaki. A *communio*-közösség alapozta meg a Nagyszombatot, a magára hagyatottság kiáltása után, a sír erőszakos fölnyitása előtt: a teljes némaságban, minden párbeszéden túl, együtt az Egyedülivel a lét csöndjében. „Egyedül az Egyedülivel" – mondta Plotinosz; ez a szó elmélyül – vertikálisan és horizontálisan – ebben a végső alapban, ahonnan fakad minden, ami keresztény.

Nem mondjuk azt, hogy minden vita során kifejezetten hivatkozni kellene erre a végső alapra. Ez túlságosan indiszkrét lenne. De mindig jelen kell lennie előfeltételezésként, mint valóság, mert a közösség benne ténylegesen létezik. E nélkül minden párbeszéd terméketlen marad. Az emberek beszélgetnek, megtesznek együtt egy szakasznyi utat; majd, amikor ez nehézzé és időlegesen reménytelenné válik, a partnerek elválnak és mindenki megy a maga útján. Még a pluralizmus korában sem létezik kettős igazság. Keresztény szóhasználattal, csak egyetlen igazság van, ami nem az erőben – hatalomban mutatkozik meg, hanem az emberek legutolsója iránt érzett szolidaritás tehetetlenségében. Minden, a párbeszéd során felhasznált érv, ami meg-győző lehet, végső soron ez a pont felé irányul. Marx rideg elméletének egésze végső gyökereit

a legszegényebbek nyomortól szétszaggatott szívébe ereszti. Ez az a szív, ami előtt a kereszténynek meg kell magát adnia és elfogadnia a kihívást; a párbeszéd ezután meg tudja világosítani azt, hogy mit kell ma előirányozni és fölvállalni.

Fölvállalni azt, ami a valós világban lehetséges, nem jelenti a struktúrák lerombolását az egészen más jövő utópikus reménységében. Ennek a irrealizmusnak ellenszegül a már valóságosan jelenlévő *communio*-közösség mind nagyobb igazsága. Mindig, minden párbeszédben a nagyobb igazságnak van igaza, s a feleknek mindig erre kell hivatkozni. A katolicitás annyit jelent, mint elfogadni ezt a nagyobb igazságot, engedni, hogy ez tegye föl kérdéseit. Ez a elképesztő feltétel az a követelmény, aminek köszönhetően a valóságos *communio*-közösségnek elébe mehetünk és résztvevői lehetünk annak, ami már birtokol bennünket. Egyébként, tudjuk, ki a legszegényebb? A gazdagok nem szegényebbeke, mint a teve, amelyik nem tud átmenni a tű fokán? Bárcsak a megkülönböztetés adománya és a gondolkodás meg beszéd egész dialektikus művészete megnyilatkoznának a világ vízióinak versengésében! Ágoston nem félt a legigényesebb görög filozófia előtt, sem Tamás a arabok kifinomult spekulációi előtt, sem Nicolaus Cusanus, Leibniz, Kepler vagy Teilhard a modern idők kozmológikus próbálkozásaival szemben. Több-kevesebb szerencsével ők irányt mutatnak, és nem a minden áldott nap újra megkövetelt erőfeszítés kikerülésére buzdítanak. Mily fokon, pontosan azért, mert nagyok voltak, ismerték a *communia*-közösséget, és az mennyire túlhaladja őket! Mindannyian ugyanannak a hajónak vagyunk az utasai.

Íme, ezt kíséreljük meg a *Communio* közreadásával. Nem a „hit igazságainak" tőkéjét birtokolva akarunk pihenni. Már megmondtuk, hogy az igazság, amelyben hiszünk, bennünket tesz védtelenné. Úgy vagyunk, mint bárányok a farkasok között. Szó sincs

kérkedésről, csupán hitvallásra biztató keresztény bátorságról. Emberek lépnek közösségre így akkor, amikor nincs szégyellnivalójuk, hogy megmutatkozzanak egymás előtt. Ekkor valóra válik: „amikor gyönge vagyok, akkor vagyok erős" (2Kor 12,10).

Fordította: Török József

AZ EGYES SZÁMOK TARTALOMJEGYZÉKEI (1993-2002)

1. évfolyam (1993), 1. szám (Húsvét)
Az ember és az örök élet

BALTHASAR, Hans Urs von
Programunk: Communio, 2-19. (Ford.: Török József)
RATZINGER, Josef
Communio-célkitűzés, 20-32. (Ford.: Tímár Ágnes)
BALTHASAR, Hans Urs von
Az ember és az örök élet, 33-49. (Ford.: Gál Ferenc)
CARRAUD, Vincent
Örökkévalóság vagy élet. Számomra az élet Krisztus (Fil 1,21), 50-53. (Ford.: Gál Ferenc)
AMBAUM, Jan
Remélhetjük-e, hogy a pokol üres? (Vita Hans Urs von Balthasar nézetéről), 54-66. (Ford.: Gál Ferenc)
KNOCH, Wendelin
A világ - Isten jó teremtése? (Környezeti válság és keresztény istentan), 67-76. (Ford.: Gál Ferenc)

1. évfolyam (1993), 2. szám (Nagyboldogasszony)
Európa - új evangelizálás

LEHMANN, Karl
Mit jelent Európa újra evangelizálása?, 3-10. (Ford.: Gál Ferenc)
GERL, Hanna-Barbara
Milyen világot kell újra evangelizálni?, 11-14. (Ford.: Győrffy Andrea)

Kerkhofs, Jan
Európa ma - az egyházak szemszögéből nézve, 15-21. (Ford.: Győrffy Andrea)
Straub, Eberhard
Nyugat önfeledtsége. Az evangélium mint a szekularizált világ végső magyarázata, 22-29. (Ford.: Gál Ferenc)
Hilaire, Yves-Marie
Politikai vagy szociális katolicizmus? Gondolatok a világi hívők vallási mozgalmáról Európában (1860-1914), 30-41. (Ford.: Török József)
Brague, Rémi
Európa: minden út Rómába vezet, 42-52. (Ford.: Török József)
II. János Pál pápa
Beszéd az Európa Közösség előtt, 53-60.
Kereszty Rókus
Krisztus és Mónika. Az életszentség szerepe a teológia megújulásában, 61-74.

1. évfolyam (1993), 3. szám (Mindenszentek)
Az ember hivatása

Henrici, Peter
Az ember meghatározása, 3-17. (Ford.: Bolberitz Pál)
Messner, Johannes
Mi az emberi méltóság?, 17-23. (Ford.: Győrffy Andrea)
Calster, Stefaan
Otthagyták hálóikat... (Hivatás és küldetés), 24-32. (Ford.: Gál Ferenc)
Sicari, Antonio
Küldetés, aszkézis, válság, 33-41. (Ford.: Ternyák Csaba)
Wilkanowicz, Stefan
A keresztény humanizmus II. János Pál pápa nyilatkozataiban, 42-49. (Ford.: Gál Ferenc)
Maier, Hans
Szocializmus után - szociális etika?, 50-57. (Ford.: Győrffy Andrea)

FÜRST, Carl Gerold
Az egyházjog lényegéről, 58-70. (Ford.: Erdő Péter)
II. JÁNOS PÁL pápa
Életállapotok és hivatások, 71-72. (Ford.: Török József)
BEDA VENERABILIS
Beszéd Mindenszentek ünnepére, 73-74.

1. évfolyam (1993), 4. szám (Becket Szent Tamás)
Isten neve

SALES, Michel
Ki tudja kiejteni Isten nevét? A név szentségétől valamennyi szó súlyosságáig, 3-21. (Ford.: Török József)
ROUILLER, Grégoire
Élet az Ő nevében. A „név" teológiája Szent Jánosnál, 22-30. (Ford.: Erdő Péter)
GALL, Robert Le
Isten nevei a liturgiában, 31-47. (Ford.: Török József)
BALTER, Lucjan
Jézus, az irgalmasság mestere, 48-59. (Ford.: Erdő Péter)
POTTERIE, Ignace de La
Szentírás olvasás „Lélekben". (Lehet ma a Bibliát az Atyák értelmezési módszerével olvasni?), 60-77. (Ford.: Németh László)

2. évfolyam (1994), 1. szám (Szentháromság)
Hit a teremtésben

BALTHASAR, Hans Urs von
Teremtés és Szentháromság, 3-10. (Ford.: Gál Ferenc)
SCHÖNBORN, Christoph
A teremtés hite és a fejlődéselmélet, 11-21. (Ford.: Győrffy Andrea)
LECLERC, Marc
A fizikai világ hármas egysége, 22-31. (Ford.: Győrffy Andrea)
LÖW, Reinhard
Evolucionizmus ls természetbölcselet, 32-40. (Ford.: Török J.)

KNAPP, Andreas
Szociobiológia és keresztény erkölcs, 41-52. (Ford.: Gál Ferenc)
KERESZTY Rókus
Jézus feltámadása, 53-77.

2. évfolyam (1994), 2. szám (Nagyboldogasszony)
Európa lelkisége

ANDIA, Isabel de
Európa keresztény gyökerei, 3-17. (Ford.: Török József)
HILAIRE, Yves-Marie
A Szentszék és a nacionalista kihívás a XX. században, 18-26. (Ford.: Török József)
SPIEKER, Manfred
Nemzeti tudat és vallás, 27-35. (Ford.: Gál Ferenc)
DARTEL, Geert van
Az Egyház a nemzetirtás súlya alatt, 36-41. (Ford.: Győrffy A.)
STRAUB, Eberhard
Egy ország – sok nemzet. Gondolatok az „egyesült" Európáról, 42-49. (Ford.: Gál Ferenc)
PANNENBERG, Wolfhart
Az egyházak és az európai egység, 50-58. (Ford.: Győrffy Andrea)
DORÉ, Joseph
Teológiai áramlatok Franciaországban a II. Vatikáni Zsinat után, 59-71. (Ford.: Török József)
XII. PIUS
Az igazságos és tisztességes béke érdekében, 72-74.

2. évfolyam (1994), 3. szám (Mindenszentek)
Isten irgalmassága

NOYEN, Caros, O.Carm.
Osztozzatok örömömben. Megjegyzések a tékozló fiúról szóló példabeszédhez, 3-10. (Ford.: Gál Ferenc)
CALSTER, Stefaan van
Legyetek irgalmasok, mint mennyei Atyátok. Az irgalmasság,

mint pedagógiai és lelkipásztori elv, 11-17. (Ford.: Győrffy Andrea)

AMBAUM, Jan
Irgalom és bűnbocsánat, 18-22. (Ford.: Győrffy Andrea)

HENRICI, Peter
A lelki ember és az értelem, 23-30. (Ford.: Gál Ferenc)

KRIELE, Martin
Etika, jog, lelkiismeret, 31-39. (Ford.: Erdő Péter)

SCHIPPERGES, Carl-Josef
Az egyenlőségi társadalom, 40-46. (Ford.: Bolberitz Pál)

RATZINGER, Joseph
A katekizmus: irodalmi műfaj, címzettek és módszerek, 47-51. (Ford.: Víz László)

SCHÖNBORN, Christoph
A katekizmus vezérgondolatai, fő témái, 52-60. (Ford.: Víz László)

CORECCO, Eugenio
Az egyházfegyelmi szabályok értéke az üdvösség szempontjából. A latin egyház hagyománya, 61-80. (Ford.: Erdő Péter)

2. évfolyam (1994), 4. szám (Karácsony)
Isten örök Fia

BALTHASAR, Hans Urs von
Isten az Istentől, világosság a világosságtól..., 3-7. (Ford.: Győrffy Andrea)

LÖSER, Werner
Jézus Krisztus Isten örök Fia, 17-26. (Ford.: Gál Ferenc)

SCHNEIDER, Gerhard
Krisztus örök elő-létezése az Újszövetségben, 27-34. (Ford.: Győrffy Andrea)

REINHARDT, Klaus
Új utak a mai krisztológiában, 35-48. (Ford.: Gál Ferenc)

SPAEMANN, Robert
A relativizmus zsákutcája. Interjú Robert Spaemann német filozófussal (Aceprensa), 49-56. (Ford.: P. R.)

Ratzinger, Joseph
Az új katekizmus, 57-63. (Ford.: Víz László)
Ratzinger, Joseph
Jézus Krisztus ma, 8-16. (Ford.: Gál Ferenc)

3. évfolyam (1995), 1. szám (Húsvét)
Isten és ember szenvedése

Balthasar, Hans Urs von
Crucifixus etiam pro nobis. A „helyettesítés" misztériuma, 3-15. (Ford.: Török József)
Henrici, Peter
A szenvedés mint feladat, 16-21. (Ford.: Gál Ferenc)
Haag, Ernst
A szenvedés értelme az Ószövetségben, 22-32. (Ford.: Gál Ferenc)
Langen, Thomas
A kozmosz szenvedése, 33-41. (Ford.: Győrffy Andrea)
Does de Willebois, Alexander van der
Mire képes a beteg?, 42-44. (Ford.: Győrffy Andrea)
Calster, Stefaan van
Gyász és vigasztalás, 45-48. (Ford.: Győrffy Andrea)
Anderson, Carl A.
A Kairói Népesedési Konferencia: az igazi tét, 49-59. (Ford.: Török József)
Urrutia, Francisco Javier S.J.
A Tanítóhivatal működése, 60-70. (Ford.: Szilvásy László)

3. évfolyam (1995), 2. szám (Nagyboldogasszony)
Istenről beszélünk

Henrici, Peter
A teológiai fejlődés útja korunkban, 3-14. (Ford.: Bolberitz Pál)
Roegele, Otto B.
Az evangelizáció szellemi háttere, 15-25. (Ford.: Győrffy Andrea)

Schindler, David L.
Életszentség és szellemi élet, 26-39. (Ford.: Gál Ferenc)
Slesinski, Robert F.
A modern kor vége és a keleti egyház szellemi dimenziói, 40-53. (Ford.: Gál Ferenc)
Menke, Carl Heinz
Modern és posztpodern vallásosság, 54-62. (Ford.: Török József)
Kasper, Walter
Posztmodern dogmatika? Hozzászólás egy amerikai teológiai vitához, 63-71. (Ford.: Bolberitz Pál)

3. évfolyam (1995), 3. szám (Mindenszentek)

Hiszem a test feltámadását

Batut, Jean-Pierre
Feltámadás, cölibátus, nemiség, 3-19. (Ford.: Török József)
Rebić, Adalbert
A feltámadás hite az Ószövetségben, 20-26. (Ford.: Bolberitz Pál)
Sicari, Antonio
Megtestesülés és feltámadás, 27-30. (Ford.: Ternyák Csaba)
Schönborn, Christoph
A „test feltámadása" az Egyház tanításában, 31-44. (Ford.: Gál Ferenc)
Schulze, Marzus
A testtől elvált lélek, 45-50. (Ford.: Győrffy Andrea)
Bürkle, Horst
Örök körforgás – lélekvándorlás, 51-60. (Ford.: Gál Ferenc)
Calster, Stefaan van
Hozzátartozóink halálánál, 61-66. (Ford.: Győrffy Andrea)
Štrukelj, Anton
Az üldögélő teológiától a térdelő teológiáig. Teológia és szentség Hans Urs von Balthasar megfogalmazásában, 67-78. (Ford.: Andrásfalvy András)

3. évfolyam (1995), 4. szám (Karácsony)
Idő és öröklét Ura

SCHÖNBORN, Christoph
Isten örökre ember is marad, 3-13.
BALTHASAR, Hans Urs von
Felmagasztalva minden más fölé..., 14-17. (Ford.: Török József)
LAMBRECHT, Jan
Krisztus uralma, 18-24. (Ford.: Bolberitz Pál)
REBIĆ, Adalbert
„Ülj az én jobbomra" (Zsolt 110,1), 25-31. (Ford.: Gál Ferenc)
JÁKI Szaniszló
Angyalok, állatok és a hit fénye, 32-42. (Ford.: Jáki Zénó)
GERL, Hanna-Barbara
„A bárányt sietve egyétek". A keresztény liturgia, mint anti-extázis, 43-50. (Ford.: Török József)
D'AGOSTINO, Francesco
Az igazságosság, individulaizmus és szolidalitás között, 51-65. (Ford.: Erdő Péter)
Karácsonyi himnusz, 66-67. (Ford.: Csanád Béla)
SEDULIUS, Caelius
Üdvözlése az Isten Anyjához, 67. (Ford.: Babits Mihály)
NOTKERUS Balbulus Beatus
Karácsonyi szekvenciája, 68-69. (Ford.: Babits Mihály)

4. évfolyam (1996), 1. szám (Húsvét)
Isten és császár

STILWEL, Peter
Isten és császár, 3-13. (Ford.: Gál Ferenc)
SPIEKER, Manfred
Kereszténység és független alkotmányos állam, 14-24. (Ford.: Gál Ferenc)
PUCELJ, Jose
Egyház és állam, 25-31. (Ford.: Győrffy Andrea)
STRAUB, Eberhard
Világi hatalom és isteni dicsőség, 32-39. (Ford.: Győrffy Andrea)

WIEDENHOFER, Siegfried
Beszélhetünk-e politikai teológiáról, 40-47. (Ford.: Bolberitz Pál)
PETRELLA, Riccardo
A Törvény Új Kőtáblái, 48-52. (Ford.: Andrásfalvy András)
RATZINGER, Joseph
Az egyházi zene teológiai gondjai, 53-60. (Ford.: Török József)
XII. PIUS
A demokrácia, 61-72. (Ford.: Schrotti Pál)

4. évfolyam (1996), 2. szám (Nagyboldogasszony)
Egyház és fiatalság

HENRICI, Peter
Az Egyház fiatalsága. Irenaeus egyik mondatának kifejtése, 3-18. (Ford.: Bolberitz Pál)
PUTTMANN, Andreas
A fiatalok értékítéletei, 19-32. (Ford.: Gál Ferenc)
BINETTO, Thomas
Ifjúsági világtalálkozók, 33-37. (Ford.: Győrffy Andrea)
AUSTIN, Ron
Hollywood és az ifjúság, 38-41. (Ford.: Győrffy Andrea)
SCHEFFCZYK, Leo
Az Egyház mint Jézus Krisztust jelképező teljes szentség, 42-73. (Ford.: Erdő Péter)
LÉNA, Margarete
Kelj fel és járj! A nevelés mélyebb értelme, 9-18. (Ford.: Gál F.)

4. évfolyam (1996), 3. szám (Mindenszentek)
Isten és emberek műve

ARMOGATHE, Jean-Robert
A szertartások kötelező rendje, 5-10. (Ford.: Török József)
TAFT, Robert F.
Mit nyújt a liturgia? A megváltástan tükröződése a liturgiában, 11-23. (Ford.: Gál Ferenc)

Ratzinger, Joseph
Az Eucharisztia ünneplésének formája és tartalma, 24-32. (Ford.: Gál Ferenc)
Nyssen, Wilhelm
A keleti egyház liturgiája, 33-40. (Ford.: Győrffy Andrea)
Guitton, Jean
Az imádság, 41-47. (Ford.: Török József)
Ratzinger, Joseph
A liturgikus megújulás. Beszélegetések a hitről – részlet., 48-60. (Ford.: Lénárd Ödön)
Scheffczyk, Leo
A bűnbánat szentségének sajátos üdvözítő hatása, 61-75. (Ford.: Erdő Péter)

4. évfolyam (1996), 4. szám (Karácsony)
Istennek adott válasz

Figura, Michael
A hit az üdvösség kezdete, 3-11. (Ford.: Gál Ferenc)
Schöding, Thomas
A hit, mint Istennek adott válasz, 12-20. (Ford.: Bolberitz Pál)
Scheffczyk, Leo
Hit és vallás, 21-27. (Ford.: Erdő Péter)
Dulles, Avery
A hit egyházi dimenziója, 28-37. (Ford.: Török József)
Ruh, Ulrich
Vallási elképzelések egy szekularizált társadalomban, 38-45. (Ford.: Győrffy Andrea)
Ratzinger, Joseph
Az „új szövetség" az üdvösség történetében, 46-59. (Ford.: Gál Ferenc)
Ratzinger, Joseph
A hit mai akadályai, 60-68. (Ford.: Török József)
Scheffczyk, Leo
A cölibátus, mint a papi lét és szolgálat formáló ereje, 69-80. (Ford.: Kovács Ervin)

5. évfolyam (1997), 1. szám (Húsvét)
Jézus csodatettei

Strok, Klemens
Jézus csodatettei, 3-12. (Ford.: Gál Ferenc)
Potterie, Ignace de La
A csodálatos kenyérszaporítás, 13-24. (Ford.: Gál Ferenc)
Verweyen, Hans Jürgen
Jézus csodáinak értelme és valósága, 25-30. (Ford.: Török József)
Calster, Stefaan van
Bibliai csodaleírások, 31-35. (Ford.: Győrffy Andrea)
Sullivan, Francis A.
A gyógyítás karizmája, 36-40. (Ford.: Győrffy Andrea)
Sudbrack, Josef
A csodák és a csoda, 41-53. (Ford.: Bolberitz Pál)
O'Donnel, John S.J.
Teológiai módszer a dogmatikus-szisztematikus teológiában, 54-69. (Ford.: Dolhai Lajos)

5. évfolyam (1997), 2. szám (Sarlós Boldogasszony)
A remény nem csal meg

Henrici, Peter
A remény mint keresztény életforma, 3-9. (Ford.: Bolberitz Pál)
Štrukelj, Anton
A remény nem csal meg, 10-18. (Ford.: Gál Ferenc)
Bürkle, Horst
A remény a különféle vallásokban, 19-29. (Ford.: Győrffy Andrea)
Niemenn, Urlich J.
Depressziósok és öngyilkosok reménye? (Pszichopatológiai tapasztalatok), 30-39. (Ford.: Gál Ferenc)
Friemel, Franz Georg
Csalódott politikai remények, 40-47. (Ford.: Győrffy Andrea)
Ratzinger, Joseph
Felkészítés a papságra, 48-65. (Ford.: Török József)
Scheffczyk, Leo
„Képviselés" és a pap küldetése, 65-78. (Ford.: Kovács Ervin)

5. évfolyam (1997), 3. szám (Mindenszentek)
Tedd ide kezed

Lobkowicz, Nikolaus
Vallási tapasztalás, 3-5. (Ford.: Gál Ferenc)
Henrici, Peter
A hit megtapasztalása, 15-19. (Ford.: Bolberitz Pál)
Sudebrack, Josef
Keresztény misztika és egyházi hit, 20-27. (Ford.: Győrffy Andrea)
Fischer, Norbert
A „tapasztalás" Szent Ágoston Vallomásaiban, 28-36.
(Ford.: Bodor Mária)
Görres, Albert
Ismeri-e a lélektan az embert?, 37-47. (Ford.: Gál Ferenc)
Jáki Szaniszló
Klónozás és érvelés, 48-60.
Ratzinger, Joseph
A világ és az ember képe a szent zenében, 61-70. (F.: Török J.)
Zverina, Josef
A vallási tapasztalás felvázolása, 6-8. (Ford.: Török József)
Pompey, Heinrich
„Halálra szántak vagyunk, de élünk" (2Kor 4,11), 9-14.
(Ford.: Bolberitz Pál)

5. évfolyam (1997), 4. szám (Karácsony)
Krisztus az idők teljessége

Hattrup, Dieter
Krisztus és az idők teljessége, 3-11. (Ford.: Bodor Mária)
Maier, Hans
A keresztény időszámítás, 12-22. (Ford.: Gál Ferenc)
Emeis, Dieter
A keresztség - beöltözés Krisztusba, 23-29.
(Ford.: Győrffy Andrea)
Figura, Michael
Találkozás Krisztussal az Egyházban, 30-37. (Ford.: Török József)

SCHNEIDER, Michael
A vándoregyház teológiája, 38-43. (Ford.: Bolberitz Pál)
JÁKI Szaniszló
A tudomány bibliai alapjai, 44-53.
COCHINI, Christian S.J.
A papi cölibátus az Egyház korai hagyományában, 54-79. (Ford.: Grúber László)

6. évfolyam (1998), 1. szám (Pünkösd)
Szentlélek éve

FIGURA, Michael
A Szentlélek működése az Egyházban, 2-15. (Ford.: Török József)
WALDENFELS, Hans
A vallások tanítása az üdvösségről, 16-27. (Ford.: Gál Ferenc)
RATZINGER, Joseph
Párbeszéd a vallások között, 28-36. (Ford.: Győrffy Andrea)
AMBAUM, Jan
A türelem és Istenbe vetett bizalom, 37-44. (Ford.: Bolberitz Pál)
SCHIPPERGES, Karl-Josef
Vallás és politika, 45-55. (Ford.: Bolberitz Pál)
MEYER, Hans Joachim
Politikai okosság, 56-62. (Ford.: Gál Ferenc)
MOLL, Helmut
A hit vértanúi a XX. században, 63-71. (Ford.: Török József)

6. évfolyam (1998), 2. szám (Szent Mihály)
Gál Ferenc emlékezete

BOLBERITZ Pál
Gál Ferenc a pap és teológus, 3-9.
GÁL Ferenc
Új utak a teológiában, 10-22.
GÁL Ferenc
Örök megváltás, 23-30.

Gál Ferenc
A nők papságának kérdéséhez, 31-40.
Gál Ferenc
Hit, és az élet célja, 41-49.
Gál Ferenc
„Amikor az emberfia eljön, talál-e hitet a földön" (Lk 18,8), 50-62.
Gál Ferenc
„Szem nem látta, fül nem hallotta" (1Kor 2,9), 63-76.

6. évfolyam (1998), 3. szám (Szeplőtelen Fogantatás)
Veni Sancte Spiritus

Carraud, Christophe
A Szentháromság (Alfa és Ómega himnusz), 3-4. (F.: Bolberitz P.)
Le Gall, Robert
Két himnusz a Szentlélekhez: Veni Creator Spiritus. Veni sancte Spiritus, 11-27. (Ford.: Török József)
Hildebrand, Dietrich von
Vallás és szépség, 28-34. (Ford.: Török József)
Garin, Étienne
A karizmatikus megújulás és az új közösségek: egy prófétai valóság, 35-53. (Ford.: Fábry Kornél)
Cenomannensis, Hildebertus
A Szentháromságról, 5-10. (Ford.: Sík Sándor)
Jáki Szaniszló
Newmann és a tudomány, 54-71. (Ford.: Szabó László)

6. évfolyam (1998), 4. szám (Karácsony)
Vedd a Szentlelket

Henrici, Peter
Bérmálás, a Szentlélek szentsége, 3-14. (Ford.: Bolberitz Pál)
Vanhoye, Albert S.J.
A papság a bibliában, 15-28. (Ford.: Grúber László)

FORTE, Bruno
Értékek nélkül, de a titokra várva. A nihilizmus teológiai megközelítése, 29-42. (Ford.: Takáts István)
GUITTON, Jean
Isten és a tudomány (részlet), 43-64. (Ford.: Török József)
ZIMMERMANN, Albert
Keresztény hit és modern filozófiai antropológia, 65-70. (Ford.: Rokay Zoltán)

7. évfolyam (1999), 1. szám (Húsvét)
Az Atya éve

BATUT, Jean-Pierre
Mindenható Atyaisten. A nehéz kifejezés megvilágítása, 3-20. (Ford.: Török József)
BAGNARD, Guy
Az Atya a keresztény kinyilatkoztatásban, 21-27. (Ford.: Fábry Kornél)
ESPEZEL, Alberto
Az Atya és a megváltás, 28-35. (Ford.: Fábry Kornél)
GÁL Ferenc
Isten az Újszövetségben, 36-42.
RATZINGER, Joseph
Hit és filozófia, 43-49. (Ford.: Rokay Zoltán)
SIMOENS, Yves
Izrael Ura és Jézus Krisztus Atyja, 50-63. (Ford.: Török József)
ERDŐ Péter
Emberi jogok és természetes jogok, 64-70.

7. évfolyam (1999), 2. szám (Mindenszentek)
Isten az Atya

CHANTRAINE, Georges
Isten az Atya, 3-17. (Ford.: Török József)
SPITERIS, Yannis
A középkori Bizánc és a pápaság, 18-30. (Ford.: Grúber László)

Gál Ferenc
A Fiú születése az Atyától, 31-36.
Bouyer, Louis
Építészet és liturgia, 37-42. (Ford.: Füzes Ádám)
Jáki Szaniszló
Newmann és az evolúció, 43-70. (Ford.: Szabó László)

7. évfolyam (1999), 3. szám (Szeplőtelen Fogantatás)
Clementissime Pater...

Cervera, Jesús Castellano
Clementissime Pater... - Jóságos Atyánk... A római kánon ünnepélyes gyermeki imádsága, 3-15. (Ford.: Füzes Ádám)
Spiteris, Yannis
A középkori Bizánc és a pápaság (Második, befejező rész), 16-42. (Ford.: Grúber László)
Bouyer, Louis
Az ősi zsinagógák, 43-51. (Ford.: Füzes Ádám)
Newmann, John Henry
A lelkiismeret fenomenológiája mint „istenérv", 52-56. (Ford.: Rokay Zoltán)
Calster, Stefaan van
Az eszkatológia miért oly ritka téma a prédikációban, 57-68. (Ford.: Androvich Tamás)

7. évfolyam (1999), 4. szám (Szent Szilveszter)
Fides et Ratio

Henrici, Peter
Fides et Ratio - A harmadik évezrednek szánt enciklika, 3-18. (Ford.: Rokay Zoltán)
Ratzinger, Joseph
Hit, igazság és kultúra. Gondolatok a Fides et Ratio enciklikával kapcsolatban, 19-40. (Ford.: Németh Attila)
Bouyer, Louis
Az első szír templomok, 41-50. (Ford.: Füzes Ádám)

Huot, Jean-Claude
Európa a menekültekkel szemben: az emberi jogok és az államérdek közt, 51-66. (Ford.: Rácz Tibor)

8. évfolyam (2000), 1. szám (Húsvét)
Kettős Millennium

O'Donnel, John
Hans Urs von Balthasar teológiája, 3-23. (Ford.: Petres Erika Lúcia O.P.)
Zelinszkij, Vladimir
Az Atya kinyilatkoztatása a bizánci liturgia fényében, 24-34. (Ford.: Fódi Ákos)
Stein, Edith
Gondolatok a nagyhétről. 1938. április 10-21: Örökfogadalmamra előkészítő lelkigyakorlat, 35-47. (Ford.: Török Csaba)
Bouyer, Louis
A római bazilikák, 48-59. (Ford.: Füzes Ádám)
Balthasar, Hans Urs von
Püspök és szemináriuma, 60-64. (Ford.: Bartók Tibor)
Gál Ferenc
A Húsvét az Egyház életében, 65-69.

8. évfolyam (2000), 2. szám (Mindenszentek)
Az erősség erénye

Barzaghi, Giuseppe
Az erősség erénye Aquinói Szent Tamás szerint, 3-16. (Ford.: Török Csaba)
Bouyer, Louis
A bizánci templomok, 17-23. (Ford.: Füzes Ádám)
Schindler, David L.
Modern, posztmodern, és az ateizmus problémája, 24-47. (Ford.: Petres Erika Lúcia O.P.)
Zucal, Silvano
Guardini és az erősség erénye, 47-69. (Ford.: Horváth Endre)

8. évfolyam (2000), 3. szám (Karácsony)
Az irgalmas Atya szentsége

Servais, Jacques
A szentgyónás, az irgalmas Atya szentsége, 1-20. (Ford.: Horváth Endre)
Lewis, C.S.
A megbocsátásról, 21-25. (Ford.: Koronkai Zoltán)
Adam, Adolf
A zene az istentiszteletben, 26-36. (Ford.: Kürnyek Róbert)
Bouyer, Louis
A nyugati templomok, 37-45. (Ford.: Füzes Ádám)
Petraroia, Pietro
Megőrizni a hagyomány dimenzióját, 46-48. (Ford.: Nagypál Szabolcs)
Jáki Szaniszló
A Katolikus értelmiségi, 49-70. (Ford.: Szabó László)

8. évfolyam (2000), 4. szám (Szent Szilveszter)
Szentháromság és Eucharisztia

Quellet, Marc
Szentháromság és Eucharisztia – A szövetség misztériuma, 3-27. (Ford.: Bartók Tibor)
Bedouelle, Guy
Egész a töredékben. Hommage â Robert Bresson, 28-36. (Ford.: Pigler Mónika)
Bouyer, Louis
Hagyomány és megújulás, 37-54. (Ford.: Füzes Ádám)
Bof, Giampiero
Folyóiratok és teológiai kultúra, 55-58. (Ford.: Nagypál Szabolcs)
Füzes Ádám (ed.)
A Communio Nemzetközi Katolikus Folyóirat első nyolc évfolyamának cikkei (1993–2000), 59-70.

9. évfolyam (2001), 1. szám (Pünkösd)
Szentháromság és Egyház

Chaignon, Francis de
Egyház és Szetnháromság a II. Vaikáni Zsinat szerint, 3-19. (Ford.: Pigler Mónika)
Ruspi, Walther
A kilencedik és a tizedik parancs, 20-40. (Ford.: Mohos Gábor)
Espezel, Alberto
Megtestesülés, Feltámadás, Eucharisztia, 41-51. (Ford.: Csizmár Oszkár)
Hillaire, Yves-Marie
Két boldog pápa, IX. Piusz és XXIII. János, 52-66. (Ford.: Török József)
Adriányi Gábor
Könyvismertető: Török J. - Legeza L., A magyar egyház története, 67-70.

9. évfolyam (2001), 2. szám (Mindenszentek)
A liturgia lelke

Maxence, Philippe
Újra megtalálni a liturgia lelkét. Beszélgetés Joseph Ratzinger bíborossal, 3-17. (Ford.: Török József)
Dobszay László
Korunk egyházzenei problémái: magyar tükörben, 18-50.
Reale, Giovanni
Az ember hite és természete a kultúrák fölött, 51-66. (Ford.: Török Csaba)

9. évfolyam (2001), 3. szám (Karácsony)
A hit és megjelenései

Balthasar, Hans Urs von
Egzegézis és dogmatika, 3-16. (Ford.: Horváth Endre)

Prévost, Gérard
Millennium. Beszélgetés Jean Guitonnal, 17-25. (Ford.: Török J.)
Jáki Szaniszló
Hit, ész és tudomány, 26-45. (Ford.: Szabó László)
Gheddo, Piero
A külföldi adósságok elengedéséért folytatott egyházi kampány. Egy elmaradt alkalom, 67-45. (Ford.: Török Csaba)
Balthasar, Hans Urs von
Tanúságtétel Mozart mellett, 68-70. (Ford.: Nagypál Szabolcs)

9. évfolyam (2001), 4. szám (Szent Szilveszter)
Emlékezés és megbékélés

Schönborn, Christoph
Kultúrák közötti dialógus a béke és a szeretet civilizációjáért. Ünnepi előadás az Islam Imam-Sadiq Egyetemen, Teherán, 2001. február 19., 3-17. (Ford.: Soltész János)
Vocke, Harald
Négy pápa és Palesztina. Megjegyzések a közel-keleti konfliktus teológiai értékeléséhez, 18-39. (Ford.: Papp Tibor)
Bruley, Ives
A hallgatásra ítélt XII. Piusz, 40-54. (Ford.: Török József)
Husson, Édouard
A Gestapo szemben a Vatikánnal, 54-69. (Ford.: Török József)

10. évfolyam (2002), 1. szám (Urunk mennybemenetele)
Jézus misztériumai

Dupuy, Michel
Jézus misztériumai, 3-14. (Ford.: Török József)
Gál Ferenc
A misztériumok értelme, 15-18.
Štrukelj, Anton
Az ikonok szellemi szépsége, 19-30. (Ford.: Papp Tibor)
Cazzago, Aldino
A csend a liturgiában, 31-47. (Ford.: Török József)

Gál Ferenc
Az áldozat misztériuma, 48-53.
Morales, Xavier
Még egyszer a misztériumokról, 54-61. (Ford.: Török József)

10. évfolyam (2002), 2. szám (Urunk színeváltozása)
Misztériumaidban Téged talállak

Schilson, Arno
A liturgia a misztériumok hatékonyságának és jelenlétének a helye, 3-19. (Ford.: Török József)
Casel, Odo
A liturgikus ünneplésről, 20-32. (Ford.: Dobszay László)
Gál Ferenc
Húsvét misztériuma, 33-41.
Landes, Serge
Az igazság ereje, 42-59. (Ford.: Török József)

10. évfolyam (2002), 3. szám (Karácsony)
Boldogok és szentek

Fernandez, Irčne
Életszentség manapság?, 3-6. (Ford.: Török József)
Ardura, Bernard
II. János Pál boldoggá és szentté avatásai, 7-23. (Ford.: Török József)
Guerriero, Elio
Új szentek, avagy az Egyház fiatalsága, 24-30. (Ford.: Török József)
Gál Ferenc
A szentek közössége, 31-35.
P. L.
Batthyány-Strattmann László, 36-41.
Török József
Az ereklyetisztelet kezdetei, 42-62.

10. évfolyam (2002), 4. szám (Szent Szilveszter)
Tíz esztendő

Balthasar, Hans Urs von
Programunk: Communio, 3-24. (Ford.: Török József)
Füzes Ádám
Az egyes számok tartalomjegyzékei (1993–2002), 25-46.
A tanulmányok jegyzéke tudományágak szerint, 47-63.
Szerzők szerinti tartalomjegyzék, 64-80.

Összeállította: Füzes Ádám

A TANULMÁNYOK JEGYZÉKE TUDOMÁNYÁGAK SZERINT

Biblikum

Calster, Stefaan van
Bibliai csodaleírások, 5 (1997) 31-35.

Gál Ferenc
Isten az Újszövetségben, 7 (1999) 36-42.

Haag, Ernst
A szenvedés értelme az Ószövetségben, 3 (1995) 22-32.

Noyen, Caros, O.Carm.
Osztozzatok örömömben. Megjegyzések a tékozló fiúról szóló példabeszédhez, 2 (1994) 3-10.

Potterie, Ignace de La
A csodálatos kenyérszaporítás, 5 (1997) 13-24.

Potterie, Ignace de La
Szentírás olvasás „Lélekben". (Lehet ma a Bibliát az Atyák értelmezési módszerével olvasni?), 1 (1993) 60-77.

Rebic', Adalbert
„Ülj az én jobbomra" (Zsolt 110,1), 3 (1995) 25-31.

Rebić, Adalbert
A feltámadás hite az Ószövetségben, 3 (1995) 20-26.

Simoens, Yves
Izrael Ura és Jézus Krisztus Atyja, 7 (1999) 50-63.

Strok, Klemens
Jézus csodatettei, 5 (1997) 3-12.

Vanhoye, Albert S.J.
A papság a bibliában, 6 (1998) 15-28.

Verweyen, Hans Jürgen
Jézus csodáinak értelme és valósága, 5 (1997) 25-30.

Bibliográfia

Adriányi Gábor
Könyvismertető: Török J. - Legeza L., A magyar egyház története, 9 (2001) 67-70.
Füzes Ádám (ed.)
A Communio Nemzetközi Katolikus Folyóirat első nyolc évfolyamának cikkei (1993-2000), 8 (2000) 59-70.
Füzes Ádám
A Communio első tíz esztendejének indexei tartalom, tudományágak és szerzők szerint (1993-2002), 10 (2002) 25-80.

Dogmatika

Ambaum, Jan
Remélhetjük-e, hogy a pokol üres? (Vita Hans Urs von Balthasar nézetéről), 1 (1993) 54-66.
Bagnard, Guy
Az Atya a keresztény kinyilatkoztatásban, 7 (1999) 21-27.
Balthasar, Hans Urs von
Felmagasztalva minden más fölé..., 3 (1995) 14-17.
Balthasar, Hans Urs von
Az ember és az örök élet, 1 (1993) 33-49.
Balthasar, Hans Urs von
Crucifixus etiam pro nobis. A „helyettesítés" misztériuma, 3 (1995) 3-15.
Balthasar, Hans Urs von
Egzegézis és dogmatika, 9 (2001) 3-16.
Balthasar, Hans Urs von
Isten az Istentől, világosság a világosságtól..., 2 (1994) 3-7.
Balthasar, Hans Urs von
Teremtés és Szentháromság, 2 (1994) 3-10.
Batut, Jean-Pierre
Mindenható Atyaisten. A nehéz kifejezés megvilágítása, 7 (1999) 3-20.

CARRAUD, Christophe
A Szentháromság (Alfa és Ómega himnusz), 6 (1998) 3-4.
CARRAUD, Vincent
Örökkévalóság vagy élet. Számomra az élet Krisztus (Fil 1,21), 1 (1993) 50-53.
CHANTRAINE, Georges
Isten az Atya, 7 (1999) 3-17.
DUPUY, Michel
Jézus misztériumai, 10 (2002) 3-14.
ESPEZEL, Alberto
Az Atya és a megváltás, 7 (1999) 28-35.
ESPEZEL, Alberto
Megtestesülés, Feltámadás, Eucharisztia, 9 (2001) 41-51.
FIGURA, Michael
A hit az üdvösség kezdete, 4 (1996) 3-11.
GÁL Ferenc
„Amikor az emberfia eljön, talál-e hitet a földön" (Lk 18,8), 6 (1998) 50-62.
GÁL Ferenc
„Szem nem látta, fül nem hallotta" (1Kor 2,9), 6 (1998) 63-76.
GÁL Ferenc
A Fiú születése az Atyától, 7 (1999) 31-36.
GÁL Ferenc
A Húsvét az Egyház életében, 8 (2000) 65-69.
GÁL Ferenc
Húsvét misztériuma, 10 (2002) 33-41.
GÁL Ferenc
A nők papságának kérdéséhez, 6 (1998) 31-40.
GÁL Ferenc
A szentek közössége, 10 (2002) 31-35.
GÁL Ferenc
Örök megváltás, 6 (1998) 23-30.
HATTRUP, Dieter
Krisztus és az idők teljessége, 5 (1997) 3-11.
KASPER, Walter
Posztmodern dogmatika? Hozzászólás egy amerikai teológiai vitához, 3 (1995) 63-71.

Kereszty Rókus
Jézus feltámadása, 2 (1994) 53-77.
Lambrecht, Jan
Krisztus uralma, 3 (1995) 18-24.
Löser, Werner
Jézus Krisztus Isten örök Fia, 2 (1994) 17-26.
O'Donnel, John
Hans Urs von Balthasar teológiája, 8 (2000) 3-23.
O'Donnel, John S.J.
Teológiai módszer a dogmatikus-szisztematikus teológiában, 5 (1997) 54-69.
Ratzinger, Joseph
Az „új szövetség" az üdvösség történetében, 4 (1996) 46-59.
Ratzinger, Joseph
Jézus Krisztus ma, 2 (1994) 8-16.
Reinhardt, Klaus
Új utak a mai krisztológiában, 2 (1994) 35-48.
Rouiller, Grégoire
Élet az Ő nevében. A „név" teológiája Szent Jánosnál, 1 (1993) 22-30.
Sales, Michel
Ki tudja kiejteni Isten nevét? A név szentségétől valamennyi szó súlyosságáig, 1 (1993) 3-21.
Schneider, Gerhard
Krisztus örök elő-létezése az Újszövetségben, 2 (1994) 27-34.
Schönborn, Christoph
A „test feltámadása" az Egyház tanításában, 3 (1995) 31-44.
Schönborn, Christoph
A teremtés hite és a fejlődéselmélet, 2 (1994) 11-21.
Schönborn, Christoph
Isten örökre ember is marad, 3 (1995) 3-13.
Schulze, Marzus
A testtől elvált lelek, 3 (1995) 45-56.
Sicari, Antonio
Megtestesülés és feltámadás, 3 (1995) 27-30.
Sudbrack, Josef
A csodák és a csoda, 5 (1997) 41-53.

Egyháztan

Balthasar, Hans Urs von
Programunk: Communio, 1 (1993) 2-19; 10 (2002) 3-23.
Balthasar, Hans Urs von
Püspök és szemináriuma, 8 (2000) 60-64.
Chaignon, Francis de
Egyház és Szetnháromság a II. Vaikáni Zs. szerint, 9 (2001) 3-19.
Dulles, Avery
A hit egyházi dimenziója, 4 (1996) 28-37.
Figura, Michael
A Szentlélek működése az Egyházban, 6 (1998) 2-15.
Figura, Michael
Találkozás Krisztussal az Egyházban, 5 (1997) 30-37.
Gál Ferenc
Új utak a teológiában, 6 (1998) 10-22.
Guerriero, Elio
Új szentek, avagy az Egyház fiatalsága, 10 (2002) 24-30.
Henrici, Peter
Az Egyház fiatalsága. Irenaeus egyik mondatának kifejtése, 4 (1996) 3-8.
Petraroia, Pietro
Megőrizni a hagyomány dimenzióját, 8 (2000) 46-48.
Ratzinger, Josef
Communio-célkitűzés, 1 (1993) 20-32.
Ratzinger, Joseph
Felkészítés a papságra, 5 (1997) 48-65.
Scheffczyk, Leo
„Képviselés" és a pap küldetése, 5 (1997) 65-78.
Scheffczyk, Leo
Az Egyház mint Jézus Krisztust jelképező telje
4 (1996) 42-73.
Schneider, Michael
A vándoregyház teológiája, 5 (1997) 38-43.
Urrutia, Francisco Javier S.J.
A Tanítóhivatal működése, 3 (1995) 60-70.

Egyháztörténelem

ANDIA, Isabel de
Európa keresztény gyökerei, 2 (1994) 3-17.
ARDURA, Bernard
II. János Pál boldoggá és szentté avatásai, 10 (2002) 7-23.
BOLBERITZ Pál
Gál Ferenc a pap és teológus, 6 (1998) 3-9.
BRAGUE, Rémi
Európa: minden út Rómába vezet, 1 (1993) 42-52.
BRULEY, Ives
A hallgatásra ítélt XII. Piusz, 9 (2001) 40-54.
DARTEL, Geert van
Az Egyház a nemzetirtás súlya alatt, 2 (1994) 36-41.
DORÉ, Joseph
Teológiai áramlatok Franciaországban a II. Vatikáni Zsinat után, 2 (1994) 59-71.
HILAIRE, Yves-Marie
A Szentszék és a nacionalista kihívás a XX. században, 2 (1994) 18-26.
HILLAIRE, Yves-Marie
Két boldog pápa, IX. Piusz és XXIII. János, 9 (2001) 52-66.
HUSSON, Édouard
A Gestapo szemben a Vatikánnal, 9 (2001) 54-69.
LANDES, Serge
Az igazság ereje, 10 (2002) 42-59.
MAIER, Hans
A keresztény időszámítás, 5 (1997) 12-22.
MOLL, Helmut
A hit vértanúi a XX. században, 6 (1998) 63-71.
P. L.
Batthyány-Strattmann László, 10 (2002) 36-41.
SPITERIS, Yannis
A középkori Bizánc és a pápaság, 7 (1999) 18-30.
SPITERIS, Yannis
A középkori Bizánc és a pápaság (Második, befejező rész), 7 (1999) 16-42.

Török József
Az ereklyetisztelet kezdetei, 10 (2002) 42-62.
Vocke, Harald
Négy pápa és Palesztina. Megjegyzések a közel-keleti konfliktus teológiai értékeléséhez, 9 (2001) 18-39.

Erkölcstan

Jáki Szaniszló
Klónozás és érvelés, 5 (1997) 48-60.
Knapp, Andreas
Szociobiológia és keresztény erkölcs, 2 (1994) 41-52.
Kriele, Martin
Etika, jog, lelkiismeret, 2 (1994) 31-39.
Messner, Johannes
Mi az emberi méltóság?, 1 (1993) 17-23.
Ruspi, Walther
A kilencedik és a tizedik parancs, 9 (2001) 20-40.

Filozófia

Ambaum, Jan
A türelem és Istenbe vetett bizalom, 6 (1998) 37-44.
Balthasar, Hans Urs von
Tanúságtétel Mozart mellett, 9 (2001) 68-70.
Barzaghi, Giuseppe
Az erősség erénye Aquinói Szent Tamás szerint, 8 (2000) 3-16.
Bürkle, Horst
A remény a különféle vallásokban, 5 (1997) 19-29.
Bürkle, Horst
Örök körforgás – lélekvándorlás, 3 (1995) 51-60.
Forte, Bruno
Értékek nélkül, de a titokra várva. A nihilizmus teológiai megközelítése, 6 (1998) 29-42.

Gál Ferenc
Hit, és az élet célja, 6 (1998) 41-49.
Görres, Albert
Ismeri-e a lélektan az embert?, 5 (1997) 37-47.
Guitton, Jean
Isten és a tudomány (részlet), 6 (1998) 43-64.
Henrici, Peter
A hit megtapasztalása, 5 (1997) 15-19.
Henrici, Peter
A lelki ember és az értelem, 2 (1994) 23-30.
Henrici, Peter
A remény mint keresztény életforma, 5 (1997) 3-9.
Henrici, Peter
A teológiai fejlődés útja korunkban, 3 (1995) 3-14.
Henrici, Peter
Az ember meghatározása, 1 (1993) 3-17.
Henrici, Peter
Fides et Ratio – A harmadik évezrednek szánt enciklika, 7 (1999) 3-18.
Hildebrand, Dietrich von
Vallás és szépség, 6 (1998) 28-34.
Jáki Szaniszló
A Katolikus értelmiségi, 8 (2000) 49-70.
Jáki Szaniszló
A tudomány bibliai alapjai, 5 (1997) 44-53.
Jáki Szaniszló
Angyalok, állatok és a hit fénye, 3 (1995) 32-42.
Jáki Szaniszló
Hit, ész és tudomány, 9 (2001) 26-45.
Jáki Szaniszló
Newmann és a tudomány, 6 (1998) 54-71.
Jáki Szaniszló
Newmann és az evolúció, 7 (1999) 43-70.
Knoch, Wendelin
A világ – Isten jó teremtése? (Környezeti válság és keresztény istentan), 1 (1993) 67-76.

LANGEN, Thomas
A kozmosz szenvedése, 3 (1995) 33-41.
LECLERC, Marc
A fizikai világ hármas egysége, 2 (1994) 22-31.
LOBKOWICZ, Nikolaus
Vallási tapasztalás, 5 (1997) 3-5.
LÖW, Reinhard
Evolucionizmus ls természetbölcselet, 2 (1994) 32-40.
MENKE, Carl Heinz
Modern és posztpodern vallásosság, 3 (1995) 54-62.
NEWMANN, John Henry
A lelkiismeret fenomenológiája mint „istenérv", 7 (1999) 52-56.
POMPEY, Heinrich
„Halálra szántak vagyunk, de élünk" (2Kor 4,11), 5 (1997) 9-14.
PRÉVOST, Gérard
Millennium. Beszélgetés Jean Guitonnal, 9 (2001) 17-25.
RATZINGER, Joseph
Hit és filozófia, 7 (1999) 43-49.
RATZINGER, Joseph
Hit, igazság és kultúra. Gondolatok a Fides et Ratio enciklikával kapcsolatban, 7 (1999) 19-40.
RATZINGER, Joseph
Párbeszéd a vallások között, 6 (1998) 28-36.
REALE, Giovanni
Az ember hite és természete a kultúrák fölött, 9 (2001) 51-66.
SCHEFFCZYK, Leo
Hit és vallás, 4 (1996) 21-27.
SCHINDLER, David L.
Modern, posztmodern, és az ateizmus problémája, 8 (2000) 24-47.
SCHÖDING, Thomas
A hit, mint Istennek adott válasz, 4 (1996) 12-20.
SCHÖNBORN, Christoph
Kultúrák közötti dialógus a béke és a szeretet civilizációjáért. Ünnepi előadás az Islam Imam-Sadiq Egyetemen, Teherán, 2001. február 19., 9 (2001) 3-17.

Spaemann, Robert
A relativizmus zsákutcája. Interjú Robert Spaemann német filozófussal (Aceprensa), 2 (1994) 49-56.
Waldenfels, Hans
A vallások tanítása az üdvösségről, 6 (1998) 16-27.
Wilkanowicz, Stefan
A keresztény humanizmus II. János Pál pápa nyilatkozataiban, 1 (1993) 42-49.
Zimmermann, Albert
Keresztény hit és modern filozófiai antropológia, 6 (1998) 65-70.
Zucal, Silvano
Guardini és az erősség erénye, 8 (2000) 47-69.
Zverina, Josef
A vallási tapasztalás felvázolása, 5 (1997) 6-8.

Jog

Corecco, Eugenio
Az egyházfegyelmi szabályok értéke az üdvösség szempontjából. A latin egyház hagyománya, 2 (1994) 61-80.
Erdő Péter
Emberi jogok és természetes jogok, 7 (1999) 64-70.
Fürst, Carl Gerold
Az egyházjog lényegéről, 1 (1993) 58-70.

Lelkiség

Ambaum, Jan
Irgalom és bűnbocsánat, 2 (1994) 18-22.
Balter, Lucjan
Jézus, az irgalmasság mestere, 1 (1993) 48-59.
Batut, Jean-Pierre
Feltámadás, cölibátus, nemiség, 3 (1995) 3-19.
Beda Venerabilis
Beszéd Mindenszentek ünnepére, 1 (1993) 73-74.

Calster, Stefaan van
Otthagyták hálóikat... (Hivatás és küldetés), 1 (1993) 24-32.
Cochini, Christian S.J.
A papi cölibátus az Egyház korai hagyományában, 5 (1997) 54-79.
Fernandez, Irène
Életszentség manapság?, 10 (2002) 3-6.
Fischer, Norbert
A „tapasztalás" Szent Ágoston Vallomásaiban, 5 (1997) 28-36.
Garin, Étienne
A karizmatikus megújulás és az új közösségek: egy prófétai valóság, 6 (1998) 35-53.
Guitton, Jean
Az imádság, 4 (1996) 41-47.
Henrici, Peter
A szenvedés mint feladat, 3 (1995) 16-21.
II. János Pál pápa
Életállapotok és hivatások, 1 (1993) 71-72.
Kereszty Rókus
Krisztus és Mónika. Az életszentség szerepe a teológia megújulásában, 1 (1993) 61-74.
Scheffczyk, Leo
A cölibátus, mint a papi lét és szolgálat formáló ereje, 4 (1996) 69-80.
Schindler, David L.
Életszentség és szellemi élet, 3 (1995) 26-39.
Sicari, Antonio
Küldetés, aszkézis, válság, 1 (1993) 33-41.
Slesinski, Robert F.
A modern kor vége és a keleti egyház szellemi dimenziói, 3 (1995) 40-53.
Stein, Edith
Gondolatok a nagyhétről. 1938. április 10-21: Örökfogadalmamra előkészítő lelkigyakorlat, 8 (2000) 35-47.
Štrukelj, Anton
A remény nem csal meg, 5 (1997) 10-18.

Štrukelj, Anton
Az ikonok szellemi szépsége, 10 (2002) 19-30.
Štrukelj, Anton
Az üldögélő teológiától a térdelő teológiáig. Teológia és szentség Hans Urs von Balthasar megfogalmazásában, 3 (1995) 67-78.
Sudebrack, Josef
Keresztény misztika és egyházi hit, 5 (1997) 20-27.
Sullivan, Francis A.
A gyógyítás karizmája, 5 (1997) 36-40.

Liturgika

Adam, Adolf
A zene az istentiszteletben, 8 (2000) 26-36.
Armogathe, Jean-Robert
A szertartások kötelező rendje, 4 (1996) 5-10.
Bouyer, Louis
A bizánci templomok, 8 (2000) 17-23.
Bouyer, Louis
A nyugati templomok, 8 (2000) 37-45.
Bouyer, Louis
A római bazilikák, 8 (2000) 48-59.
Bouyer, Louis
Az első szír templomok, 7 (1999) 41-50.
Bouyer, Louis
Az ősi zsinagógák, 7 (1999) 43-51.
Bouyer, Louis
Építészet és liturgia, 7 (1999) 37-42.
Bouyer, Louis
Hagyomány és megújulás, 8 (2000) 37-54.
Casel, Odo
A liturgikus önneplésről, 10 (2002) 20-32.
Cazzago, Aldino
A csend a liturgiában, 10 (2002) 31-47.

CENOMANNENSIS, Hildebertus
A Szentháromságról, 6 (1998) 5-10.

CERVERA, Jesús Castellano
Clementissime Pater... - Jóságos Atyánk... A római kánon ünnepélyes gyermeki imádsága, 7 (1999) 3-15.

DOBSZAY László
Korunk egyházzenei problémái: magyar tükörben, 9 (2001) 18-50.

GALL, Robert Le
Isten nevei a liturgiában, 1 (1993) 31-47.

GERL, Hanna-Barbara
„A bárányt sietve egyétek". A keresztény liturgia, mint anti-extázis, 3 (1995) 43-50.

LE GALL, Robert
Két himnusz a Szentlélekhez: Veni Creator Spiritus. Veni sancte Spiritus, 6 (1998) 11-27.

MAXENCE, Philippe
Újra megtalálni a liturgia lelkét. Beszélgetés Joseph Ratzinger bíborossal, 9 (2001) 3-17.

NOTKERUS Balbulus Beatus
Karácsonyi szekvenciája, 3 (1995) 68-69.

NYSSEN, Wilhelm
A keleti egyház liturgiája, 4 (1996) 33-40.

RATZINGER, Joseph
A liturgikus megújulás. Beszélegetések a hitről – részlet., 4 (1996) 48-60.

RATZINGER, Joseph
A világ és az ember képe a szent zenében, 5 (1997) 61-70.

RATZINGER, Joseph
Az egyházi zene teológiai gondjai, 4 (1996) 53-60.

RATZINGER, Joseph
Az Eucharisztia ünneplésének formája és tartalma, 4 (1996) 24-32.

SCHILSON, Arno
A liturgia a misztériumok hatékonyságának és jelenlétének a helye, 10 (2002) 3-19.

Sedulius, Caelius
Üdvözlése az Isten Anyjához, 3 (1995) 67.
Taft, Robert F.
Mit nyújt a liturgia? A megváltástan tükröződése a liturgiában, 4 (1996) 11-23.
Zelinszkij, Vladimir
Az Atya kinyilatkoztatása a bizánci liturgia fényében, 8 (2000) 24-34.
Karácsonyi himnusz, 3 (1995) 66-67.

Pasztorális

Austin, Ron
Hollywood és az ifjúság, 4 (1996) 38-41.
Binetto, Thomas
Ifjúsági világtalálkozók, 4 (1996) 33-37.
Calster, Stefaan van
Az eszkatológia miért oly ritka téma a prédikációban, 7 (1999) 57-68.
Calster, Stefaan van
Gyász és vigasztalás, 3 (1995) 45-48.
Calster, Stefaan van
Hozzátartozóink halálánál, 3 (1995) 61-66.
Calster, Stefaan van
Legyetek irgalmasok, mint mennyei Atyátok. Az irgalmasság, mint pedagógiai és lelkipásztori elv, 2 (1994) 11-17.
Does de Willebois, Alexander van der
Mire képes a beteg?, 3 (1995) 42-44.
Gerl, Hanna-Barbara
Milyen világot kell újra evangelizálni?, 1 (1993) 11-14.
Lehmann, Karl
Mit jelent Európa újra evangelizálása?, 1 (1993) 3-10.
Léna, Margarete
Kelj fel és járj! A nevelés mélyebb értelme, 4 (1996) 9-18.

Niemenn, Urlich J.
Depressziósok és öngyilkosok reménye? (Pszichopatológiai tapasztalatok), 5 (1997) 30-39.
Puttmann, Andreas
A fiatalok értékítéletei, 4 (1996) 19-32.
Ratzinger, Joseph
A katekizmus: irodalmi műfaj, címzettek és módszerek, 2 (1994) 47-51.
Ratzinger, Joseph
Az új katekizmus, 2 (1994) 57-63.
Roegele, Otto B.
Az evangelizáció szellemi háttere, 3 (1995) 15-25.
Schönborn, Christoph
A katekizmus vezérgondolatai, fő témái, 2 (1994) 52-60.

Szentségtan

Emeis, Dieter
A keresztség - beöltözés Krisztusba, 5 (1997) 23-29.
Henrici, Peter
Bérmálás, a Szentlélek szentsége, 6 (1998) 3-14.
Lewis, C.S.
A megbocsátásról, 8 (2000) 21-25.
Morales, Xavier
Még egyszer a misztériumokról, 10 (2002) 54-61.
Quellet, Marc
Szentháromság és Eucharisztia – A szövetség misztériuma, 8 (2000) 3-27.
Scheffczyk, Leo
A bűnbánat szentségének sajátos üdvözítő hatása, 4 (1996) 61-75.
Servais, Jacques
A szentgyónás, az irgalmas Atya szentsége, 8 (2000) 1-20.

Társadalom

Anderson, Carl A.
A Kairói Népesedési Konferencia: az igazi tét, 3 (1995) 49-59.
Bedouelle, Guy
Egész a töredékben. Hommage â Robert Bresson, 8 (2000) 28-36.
Bof, Giampiero
Folyóiratok és teológiai kultúra, 8 (2000) 55-58.
D'Agostino, Francesco
Az igazságosság, individulaizmus és szolidalitás között, 3 (1995) 51-65.
Friemel, Franz Georg
Csalódott politikai remények, 5 (1997) 40-47.
Gheddo, Piero
A külföldi adósságok elengedéséért folytatott egyházi kampány. Egy elmaradt alkalom, 9 (2001) 67-45.
Hilaire, Yves-Marie
Politikai vagy szociális katolicizmus? Gondolatok a világi hívők vallási mozgalmáról Európában (1860–1914), 1 (1993) 30-41.
Huot, Jean-Claude
Európa a menekültekkel szemben: az emberi jogok és az államérdek közt, 7 (1999) 51-66.
II. János Pál pápa
Beszéd az Európa Közösség előtt, 1 (1993) 53-60.
Kerkhofs, Jan
Európa ma – az egyházak szemszögéből nézve, 1 (1993) 15-21.
Maier, Hans
Szocializmus után - szociális etika?, 1 (1993) 50-57.
Meyer, Hans Joachim
Politikai okosság, 6 (1998) 56-62.
Pannenberg, Wolfhart
Az egyházak és az európai egység, 2 (1994) 50-58.
Petrella, Riccardo
A Törvény Új Kőtáblái, 4 (1996) 48-52.

Pucelj, Jose
Egyház és állam, 4 (1996) 25-31.
Ratzinger, Joseph
A hit mai akadályai, 4 (1996) 60-68.
Ruh, Ulrich
Vallási elképzelések egy szekularizált társadalomban, 4 (1996) 38-45.
Schipperges, Carl-Josef
Az egyenlőségi társadalom, 2 (1994) 40-46.
Schipperges, Karl-Josef
Vallás és politika, 6 (1998) 45-55.
Spieker, Manfred
Kereszténység és független alkotmányos állam, 4 (1996) 14-24.
Spieker, Manfred
Nemzeti tudat és vallás, 2 (1994) 27-35.
Stilwel, Peter
Isten és császár, 4 (1996) 3-13.
Straub, Eberhard
Egy ország – sok nemzet. Gondolatok az „egyesült" Európáról, 2 (1994) 42-49.
Straub, Eberhard
Nyugat önfeledtsége. Az evangélium mint a szekularizált világ végső magyarázata, 1 (1993) 22-29.
Straub, Eberhard
Világi hatalom és isteni dicsőség, 4 (1996) 32-39.
Wiedenhofer, Siegfried
Beszélhetünk-e politikai teológiáról, 4 (1996) 40-47.
XII. Pius
A demokrácia, 4 (1996) 61-72.
XII. Pius
Az igazságos és tisztességes béke érdekében, 2 (1994) 72-74.

Összeállította: Füzes Ádám

SZERZŐK SZERINTI TARTALOMJEGYZÉK

Adam, Adolf
A zene az istentiszteletben, 8 (2000) 26-36.

Adriányi Gábor
Könyvismertető: Török J. - Legeza L., A magyar egyház története, 9 (2001) 67-70.

Ambaum, Jan
Irgalom és bűnbocsánat, 2 (1994) 18-22.

Ambaum, Jan
Remélhetjük-e, hogy a pokol üres? (Vita Hans Urs von Balthasar nézetéről), 1 (1993) 54-66.

Ambaum, Jan
A türelem és Istenbe vetett bizalom, 6 (1998) 37-44.

Anderson, Carl A.
A Kairói Népesedési Konferencia: az igazi tét, 3 (1995) 49-59.

Andia, Isabel de
Európa keresztény gyökerei, 2 (1994) 3-17.

Ardura, Bernard
II. János Pál boldoggá és szentté avatásai, 10 (2002) 7-23.

Armogathe, Jean-Robert
A szertartások kötelező rendje, 4 (1996) 5-10.

Austin, Ron
Hollywood és az ifjúság, 4 (1996) 38-41.

Bagnard, Guy
Az Atya a keresztény kinyilatkoztatásban, 7 (1999) 21-27.

Balter, Lucjan
Jézus, az irgalmasság mestere, 1 (1993) 48-59.

Balthasar, Hans Urs von
Crucifixus etiam pro nobis. A „helyettesítés" misztériuma, 3 (1995) 3-15.

Balthasar, Hans Urs von
Egzegézis és dogmatika, 9 (2001) 3-16.

Balthasar, Hans Urs von
Az ember és az örök élet, 1 (1993) 33-49.

Balthasar, Hans Urs von
Felmagasztalva minden más fölé..., 3 (1995) 14-17.

Balthasar, Hans Urs von
Isten az Istentől, világosság a világosságtól..., 2 (1994) 3-7.

Balthasar, Hans Urs von
Programunk: Communio, 1 (1993) 2-19.; 10 (2002) 3-23.

Balthasar, Hans Urs von
Püspök és szemináriuma, 8 (2000) 60-64.

Balthasar, Hans Urs von
Tanúságtétel Mozart mellett, 9 (2001) 68-70.

Balthasar, Hans Urs von
Teremtés és Szentháromság, 2 (1994) 3-10.

Barzaghi, Giuseppe
Az erősség erénye Aquinói Szent Tamás szerint, 8 (2000) 3-16.

Batut, Jean-Pierre
Feltámadás, cölibátus, nemiség, 3 (1995) 3-19.

Batut, Jean-Pierre
Mindenható Atyaisten. A nehéz kifejezés megvilágítása, 7 (1999) 3-20.

Beda Venerabilis
Beszéd Mindenszentek ünnepére, 1 (1993) 73-74.

Bedouelle, Guy
Egész a töredékben. Hommage â Robert Bresson, 8 (2000) 28-36.

Binetto, Thomas
Ifjúsági világtalálkozók, 4 (1996) 33-37.

Bof, Giampiero
Folyóiratok és teológiai kultúra, 8 (2000) 55-58.

Bolberitz Pál
Gál Ferenc a pap és teológus, 6 (1998) 3-9.

Bouyer, Louis
A bizánci templomok, 8 (2000) 17-23.

Bouyer, Louis
Az első szír templomok, 7 (1999) 41-50.

Bouyer, Louis
Építészet és liturgia, 7 (1999) 37-42.

Bouyer, Louis
Hagyomány és megújulás, 8 (2000) 37-54.

Bouyer, Louis
A nyugati templomok, 8 (2000) 37-45.

Bouyer, Louis
Az ősi zsinagógák, 7 (1999) 43-51.

Bouyer, Louis
A római bazilikák, 8 (2000) 48-59.

Brague, Rémi
Európa: minden út Rómába vezet, 1 (1993) 42-52.

Bruley, Ives
A hallgatásra ítélt XII. Piusz, 9 (2001) 40-54.

Bürkle, Horst
Örök körforgás - lélekvándorlás, 3 (1995) 51-60.

Bürkle, Horst
A remény a különféle vallásokban, 5 (1997) 19-29.

Calster, Stefaan van
Bibliai csodaleírások, 5 (1997) 31-35.

Calster, Stefaan van
Az eszkatológia miért oly ritka téma a prédikációban, 7 (1999) 57-68.

Calster, Stefaan van
Gyász és vigasztalás, 3 (1995) 45-48.

Calster, Stefaan van
Hozzátartozóink halálánál, 3 (1995) 61-66.

Calster, Stefaan van
Legyetek irgalmasok, mint mennyei Atyátok. Az irgalmasság, mint pedagógiai és lelkipásztori elv, 2 (1994) 11-17.

Calster, Stefaan van
Otthagyták hálóikat... (Hivatás és küldetés), 1 (1993) 24-32.

CARRAUD, Christophe
A Szentháromság (Alfa és Ómega himnusz), 6 (1998) 3-4.

CARRAUD, Vincent
Örökkévalóság vagy élet. Számomra az élet Krisztus (Fil 1,21), 1 (1993) 50-53.

CASEL, Odo
A liturgia ünnepléséről, 10 (2002) 20-32.

CAZZAGO, Aldino
A csend a liturgiában, 10 (2002) 31-47.

CENOMANNENSIS, Hildebertus
A Szentháromságról, 6 (1998) 5-10.

CERVERA, Jesús Castellano
Clementissime Pater... - Jóságos Atyánk... A római kánon ünnepélyes gyermeki imádsága, 7 (1999) 3-15.

CHAIGNON, Francis de
Egyház és Szetnháromság a II. Vaikáni Zs. szerint, 9 (2001) 3-19.

CHANTRAINE, Georges
Isten az Atya, 7 (1999) 3-17.

COCHINI, Christian S.J.
A papi cölibátus az Egyház korai hagyományában, 5 (1997) 54-79.

CORECCO, Eugenio
Az egyházfegyelmi szabályok értéke az üdvösség szempontjából. A latin egyház hagyománya, 2 (1994) 61-80.

D'AGOSTINO, Francesco
Az igazságosság, individulaizmus és szolidalitás között, 3 (1995) 51-65.

DARTEL, Geert van
Az Egyház a nemzetirtás súlya alatt, 2 (1994) 36-41.

DOBSZAY László
Korunk egyházzenei problémái: magyar tükörben, 9 (2001) 18-50.

DOES DE WILLEBOIS, Alexander van der
Mire képes a beteg?, 3 (1995) 42-44.

DORÉ, Joseph
Teológiai áramlatok Franciaországban a II. Vatikáni Zsinat után, 2 (1994) 59-71.

Dulles, Avery
A hit egyházi dimenziója, 4 (1996) 28-37.

Dupuy, Michel
Jézus misztériumai, 10 (2002) 3-14.

Emeis, Dieter
A keresztség – beöltözés Krisztusba, 5 (1997) 23-29.

Erdő Péter
Emberi jogok és természetes jogok, 7 (1999) 64-70.

Espezel, Alberto
Az Atya és a megváltás, 7 (1999) 28-35.

Espezel, Alberto
Megtestesülés, Feltámadás, Eucharisztia, 9 (2001) 41-51.

Fernandez, Ir?ne
Életszentség manapság?, 10 (2002) 3-6.

Figura, Michael
A hit az üdvösség kezdete, 4 (1996) 3-11.

Figura, Michael
A Szentlélek működése az Egyházban, 6 (1998) 2-15.

Figura, Michael
Találkozás Krisztussal az Egyházban, 5 (1997) 30-37.

Fischer, Norbert
A „tapasztalás" Szent Ágoston Vallomásaiban, 5 (1997) 28-36.

Forte, Bruno
Értékek nélkül, de a titokra várva. A nihilizmus teológiai megközelítése, 6 (1998) 29-42.

Friemel, Franz Georg
Csalódott politikai remények, 5 (1997) 40-47.

Fürst, Carl Gerold
Az egyházjog lényegéről, 1 (1993) 58-70.

Füzes Ádám (ed.)
A Communio Nemzetközi Katolikus Folyóirat első nyolc évfolyamának cikkei (1993-2000), 8 (2000) 59-70.

Füzes Ádám
A Communio első tíz esztendejének indexei tartalom, tudományágak és szerzők szerint (1993-2002), 10 (2002) 25-80.

GÁL Ferenc
„Amikor az emberfia eljön, talál-e hitet a földön" (Lk 18,8), 6 (1998) 50-62.

GÁL Ferenc
A Fiú születése az Atyától, 7 (1999) 31-36.

GÁL Ferenc
Hit, és az élet célja, 6 (1998) 41-49.

GÁL Ferenc
A Húsvét az Egyház életében, 8 (2000) 65-69.

GÁL Ferenc
Húsvét misztériuma, 10 (2002) 33-41.

GÁL Ferenc
Isten az Újszövetségben, 7 (1999) 36-42.

GÁL Ferenc
A nők papságának kérdéséhez, 6 (1998) 31-40.

GÁL Ferenc
Örök megváltás, 6 (1998) 23-30.

GÁL Ferenc
„Szem nem látta, fül nem hallotta" (1Kor 2,9), 6 (1998) 63-76.

GÁL Ferenc
A szentek közössége, 10 (2002) 31-35.

GÁL Ferenc
Új utak a teológiában, 6 (1998) 10-22.

GALL, Robert Le
Isten nevei a liturgiában, 1 (1993) 31-47.

GARIN, Étienne
A karizmatikus megújulás és az új közösségek: egy prófétai valóság, 6 (1998) 35-53.

GERL, Hanna-Barbara
„A bárányt sietve egyétek". A keresztény liturgia, mint anti-extázis, 3 (1995) 43-50.

GERL, Hanna-Barbara
Milyen világot kell újra evangelizálni?, 1 (1993) 11-14.

GHEDDO, Piero
A külföldi adósságok elengedéséért folytatott egyházi kampány. Egy elmaradt alkalom, 9 (2001) 67-45.

Görres, Albert
Ismeri-e a lélektan az embert?, 5 (1997) 37-47.

Guerriero, Elio
Új szentek, avagy az Egyház fiatalsága, 10 (2002) 24-30.

Guitton, Jean
Az imádság, 4 (1996) 41-47.

Guitton, Jean
Isten és a tudomány (részlet), 6 (1998) 43-64.

Haag, Ernst
A szenvedés értelme az Ószövetségben, 3 (1995) 22-32.

Hattrup, Dieter
Krisztus és az idők teljessége, 5 (1997) 3-11.

Henrici, Peter
Bérmálás, a Szentlélek szentsége, 6 (1998) 3-14.

Henrici, Peter
Az Egyház fiatalsága. Irenaeus egyik mondatának kifejtése, 4 (1996) 3-8.

Henrici, Peter
Az ember meghatározása, 1 (1993) 3-17.

Henrici, Peter
Fides et Ratio – A harmadik évezrednek szánt enciklika, 7 (1999) 3-18.

Henrici, Peter
A hit megtapasztalása, 5 (1997) 15-19.

Henrici, Peter
A lelki ember és az értelem, 2 (1994) 23-30.

Henrici, Peter
A remény mint keresztény életforma, 5 (1997) 3-9.

Henrici, Peter
A szenvedés mint feladat, 3 (1995) 16-21.

Henrici, Peter
A teológiai fejlődés útja korunkban, 3 (1995) 3-14.

Hildebrand, Dietrich von
Vallás és szépség, 6 (1998) 28-34.

Hilaire, Yves-Marie
Politikai vagy szociális katolicizmus? Gondolatok a világi hívők vallási mozgalmáról Európában (1860-1914), 1 (1993) 30-41.

Hilaire, Yves-Marie
A Szentszék és a nacionalista kihívás a XX. században, 2 (1994) 18-26.

Hillaire, Yves-Marie
Két boldog pápa, IX. Piusz és XXIII. János, 9 (2001) 52-66.

Huot, Jean-Claude
Európa a menekültekkel szemben: az emberi jogok és az államérdek közt, 7 (1999) 51-66.

Husson, Édouard
A Gestapo szemben a Vatikánnal, 9 (2001) 54-69.

II. János Pál pápa
Beszéd az Európa Közösség előtt, 1 (1993) 53-60.

II. János Pál pápa
Életállapotok és hivatások, 1 (1993) 71-72.

Jáki Szaniszló
Angyalok, állatok és a hit fénye, 3 (1995) 32-42.

Jáki Szaniszló
Hit, ész és tudomány, 9 (2001) 26-45.

Jáki Szaniszló
A Katolikus értelmiségi, 8 (2000) 49-70.

Jáki Szaniszló
Klónozás és érvelés, 5 (1997) 48-60.

Jáki Szaniszló
Newmann és az evolúció, 7 (1999) 43-70.

Jáki Szaniszló
Newmann és a tudomány, 6 (1998) 54-71.

Jáki Szaniszló
A tudomány bibliai alapjai, 5 (1997) 44-53.

Kasper, Walter
Posztmodern dogmatika? Hozzászólás egy amerikai teológiai vitához, 3 (1995) 63-71.

Kereszty Rókus
Jézus feltámadása, 2 (1994) 53-77.

Kereszty Rókus
Krisztus és Mónika. Az életszentség szerepe a teológia megújulásában, 1 (1993) 61-74.

Kerkhofs, Jan
Európa ma – az egyházak szemszögéből nézve, 1 (1993) 15-21.

Knapp, Andreas
Szociobiológia és keresztény erkölcs, 2 (1994) 41-52.

Knoch, Wendelin
A világ – Isten jó teremtése? (Környezeti válság és keresztény istentan), 1 (1993) 67-76.

Kriele, Martin
Etika, jog, lelkiismeret, 2 (1994) 31-39.

Lambrecht, Jan
Krisztus uralma, 3 (1995) 18-24.

Landes, Serge
Az igazság ereje, 10 (2002) 42-59.

Langen, Thomas
A kozmosz szenvedése, 3 (1995) 33-41.

Le Gall, Robert
Két himnusz a Szentlélekhez: Veni Creator Spiritus. Veni sancte Spiritus, 6 (1998) 11-27.

Leclerc, Marc
A fizikai világ hármas egysége, 2 (1994) 22-31.

Lehmann, Karl
Mit jelent Európa újra evangelizálása?, 1 (1993) 3-10.

Léna, Margarete
Kelj fel és járj! A nevelés mélyebb értelme, 4 (1996) 9-18.

Lewis, C.S.
A megbocsátásról, 8 (2000) 21-25.

Lobkowicz, Nikolaus
Vallási tapasztalás, 5 (1997) 3-5.

Löser, Werner
Jézus Krisztus Isten örök Fia, 2 (1994) 17-26.

Löw, Reinhard
Evolucionizmus Is természetbölcselet, 2 (1994) 32-40.
Maier, Hans
A keresztény időszámítás, 5 (1997) 12-22.
Maier, Hans
Szocializmus után - szociális etika?, 1 (1993) 50-57.
Maxence, Philippe
Újra megtalálni a liturgia lelkét. Beszélgetés Joseph Ratzinger bíborossal, 9 (2001) 3-17.
Menke, Carl Heinz
Modern és posztpodern vallásosság, 3 (1995) 54-62.
Messner, Johannes
Mi az emberi méltóság?, 1 (1993) 17-23.
Meyer, Hans Joachim
Politikai okosság, 6 (1998) 56-62.
Moll, Helmut
A hit vértanúi a XX. században, 6 (1998) 63-71.
Morales, Xavier
Még egyszer a misztériumokról, 10 (2002) 54-61.
Newmann, John Henry
A lelkiismeret fenomenológiája mint „istenérv", 7 (1999) 52-56.
Niemenn, Urlich J.
Depressziósok és öngyilkosok reménye? (Pszichopatológiai tapasztalatok), 5 (1997) 30-39.
Notkerus Balbulus Beatus
Karácsonyi szekvenciája, 3 (1995) 68-69.
Noyen, Caros, O.Carm.
Osztozzatok örömömben. Megjegyzések a tékozló fiúról szóló példabeszédhez, 2 (1994) 3-10.
Nyssen, Wilhelm
A keleti egyház liturgiája, 4 (1996) 33-40.
O'Donnel, John
Hans Urs von Balthasar teológiája, 8 (2000) 3-23.
O'Donnel, John S.J.
Teológiai módszer a dogmatikus-szisztematikus teológiában, 5 (1997) 54-69.

P. L.
Batthyány-Strattmann László, 10 (2002) 36-41.

Pannenberg, Wolfhart
Az egyházak és az európai egység, 2 (1994) 50-58.

Petraroia, Pietro
Megőrizni a hagyomány dimenzióját, 8 (2000) 46-48.

Petrella, Riccardo
A Törvény Új Kőtáblái, 4 (1996) 48-52.

Pompey, Heinrich
„Halálra szántak vagyunk, de élünk" (2Kor 4,11), 5 (1997) 9-14.

Potterie, Ignace de La
A csodálatos kenyérszaporítás, 5 (1997) 13-24.

Potterie, Ignace de La
Szentírás olvasás „Lélekben". (Lehet ma a Bibliát az Atyák értelmezési módszerével olvasni?), 1 (1993) 60-77.

Prévost, Gérard
Millennium. Beszélgetés Jean Guitonnal, 9 (2001) 17-25.

Pucelj, Jose
Egyház és állam, 4 (1996) 25-31.

Puttmann, Andreas
A fiatalok értékítéletei, 4 (1996) 19-32.

Quellet, Marc
Szentháromság és Eucharisztia – A szövetség misztériuma, 8 (2000) 3-27.

Ratzinger, Joseph
Communio-célkitűzés, 1 (1993) 20-32.

Ratzinger, Joseph
Az egyházi zene teológiai gondjai, 4 (1996) 53-60.

Ratzinger, Joseph
Az Eucharisztia ünneplésének formája és tartalma, 4 (1996) 24-32.

Ratzinger, Joseph
Felkészítés a papságra, 5 (1997) 48-65.

Ratzinger, Joseph
Hit és filozófia, 7 (1999) 43-49.

RATZINGER, Joseph
Hit, igazság és kultúra. Gondolatok a Fides et Ratio enciklikával kapcsolatban, 7 (1999) 19-40.

RATZINGER, Joseph
A hit mai akadályai, 4 (1996) 60-68.

RATZINGER, Joseph
Jézus Krisztus ma, 2 (1994) 8-16.

RATZINGER, Joseph
A katekizmus: irodalmi műfaj, címzettek és módszerek, 2 (1994) 47-51.

RATZINGER, Joseph
A liturgikus megújulás. Beszélegetések a hitről - részlet., 4 (1996) 48-60.

RATZINGER, Joseph
Párbeszéd a vallások között, 6 (1998) 28-36.

RATZINGER, Joseph
Az új katekizmus, 2 (1994) 57-63.

RATZINGER, Joseph
Az „új szövetség" az üdvösség történetében, 4 (1996) 46-59.

RATZINGER, Joseph
A világ és az ember képe a szent zenében, 5 (1997) 61-70.

REALE, Giovanni
Az ember hite és természete a kultúrák fölött, 9 (2001) 51-66.

REBIC', Adalbert
A feltámadás hite az Ószövetségben, 3 (1995) 20-26.

REBIC', Adalbert
„Ülj az én jobbomra" (Zsolt 110,1), 3 (1995) 25-31.

REINHARDT, Klaus
Új utak a mai krisztológiában, 2 (1994) 35-48.

ROEGELE, Otto B.
Az evangelizáció szellemi háttere, 3 (1995) 15-25.

ROUILLER, Grégoire
Élet az Ő nevében. A „név" teológiája Szent Jánosnál, 1 (1993) 22-30.

Ruh, Ulrich
Vallási elképzelések egy szekularizált társadalomban, 4 (1996) 38-45.

Ruspi, Walther
A kilencedik és a tizedik parancs, 9 (2001) 20-40.

Sales, Michel
Ki tudja kiejteni Isten nevét? A név szentségétől valamennyi szó súlyosságáig, 1 (1993) 3-21.

Scheffczyk, Leo
„Képviselés" és a pap küldetése, 5 (1997) 65-78.

Scheffczyk, Leo
A bűnbánat szentségének sajátos üdvözítő hatása, 4 (1996) 61-75.

Scheffczyk, Leo
A cölibátus, mint a papi lét és szolgálat formáló ereje, 4 (1996) 69-80.

Scheffczyk, Leo
Az Egyház mint Jézus Krisztust jelképező teljes szentség, 4 (1996) 42-73.

Scheffczyk, Leo
Hit és vallás, 4 (1996) 21-27.

Schilson, Arno
A liturgia a misztériumok hatékonyságának és jelenlétének a helye, 10 (2002) 3-19.

Schindler, David L.
Életszentség és szellemi élet, 3 (1995) 26-39.

Schindler, David L.
Modern, posztmodern, és az ateizmus problémája, 8 (2000) 24-47.

Schipperges, Carl-Josef
Az egyenlőségi társadalom, 2 (1994) 40-46.

Schipperges, Karl-Josef
Vallás és politika, 6 (1998) 45-55.

Schneider, Gerhard
Krisztus örök elő-létezése az Újszövetségben, 2 (1994) 27-34.

SCHNEIDER, Michael
A vándoregyház teológiája, 5 (1997) 38-43.

SCHÖDING, Thomas
A hit, mint Istennek adott válasz, 4 (1996) 12-20.

SCHÖNBORN, Christoph
A „test feltámadása" az Egyház tanításában, 3 (1995) 31-44.

SCHÖNBORN, Christoph
Isten örökre ember is marad, 3 (1995) 3-13.

SCHÖNBORN, Christoph
A katekizmus vezérgondolatai, fő témái, 2 (1994) 52-60.

SCHÖNBORN, Christoph
Kultúrák közötti dialógus a béke és a szeretet civilizációjáért. Ünnepi előadás az Islam Imam-Sadiq Egyetemen, Teherán, 2001. február 19., 9 (2001) 3-17.

SCHÖNBORN, Christoph
A teremtés hite és a fejlődéselmélet, 2 (1994) 11-21.

SCHULZE, Marzus
A testtől elvált lélek, 3 (1995) 45-50.

SEDULIUS, Caelius
Üdvözlése az Isten Anyjához, 3 (1995) 67.

SERVAIS, Jacques
A szentgyónás, az irgalmas Atya szentsége, 8 (2000) 1-20.

SICARI, Antonio
Küldetés, aszkézis, válság, 1 (1993) 33-41.

SICARI, Antonio
Megtestesülés és feltámadás, 3 (1995) 27-30.

SIMOENS, Yves
Izrael Ura és Jézus Krisztus Atyja, 7 (1999) 50-63.

SLESINSKI, Robert F.
A modern kor vége és a keleti egyház szellemi dimenziói, 3 (1995) 40-53.

SPAEMANN, Robert
A relativizmus zsákutcája. Interjú Robert Spaemann német filozófussal (Aceprensa), 2 (1994) 49-56.

Spieker, Manfred
Kereszténység és független alkotmányos állam, 4 (1996) 14-24.

Spieker, Manfred
Nemzeti tudat és vallás, 2 (1994) 27-35.

Spiteris, Yannis
A középkori Bizánc és a pápaság, 7 (1999) 18-30.

Spiteris, Yannis
A középkori Bizánc és a pápaság (Második, befejező rész), 7 (1999) 16-42.

Stein, Edith
Gondolatok a nagyhétről. 1938. április 10-21: Örökfogadalmamra előkészítő lelkigyakorlat, 8 (2000) 35-47.

Stilwel, Peter
Isten és császár, 4 (1996) 3-13.

Straub, Eberhard
Nyugat önfeledtsége. Az evangélium mint a szekularizált világ végső magyarázata, 1 (1993) 22-29.

Straub, Eberhard
Egy ország - sok nemzet. Gondolatok az „egyesült" Európáról, 2 (1994) 42-49.

Straub, Eberhard
Világi hatalom és isteni dicsőség, 4 (1996) 32-39.

Strok, Klemens
Jézus csodatettei, 5 (1997) 3-12.

Štrukelj, Anton
A remény nem csal meg, 5 (1997) 10-18.

Štrukelj, Anton
Az ikonok lelki szépsége, 10 (2002) 19-30.

Štrukelj, Anton
Az üldögélő teológiától a térdelő teológiáig. Teológia és szentség Hans Urs von Balthasar megfogalmazásában, 3 (1995) 67-78.

Sudbrack, Josef
A csodák és a csoda, 5 (1997) 41-53.

SUDEBRACK, Josef
Keresztény misztika és egyházi hit, 5 (1997) 20-27.

SULLIVAN, Francis A.
A gyógyítás karizmája, 5 (1997) 36-40.

TAFT, Robert F.
Mit nyújt a liturgia? A megváltástan tükröződése a liturgiában, 4 (1996) 11-23.

TÖRÖK József
Az ereklyetisztelet kezdetei, 10 (2002) 42-62.

URRUTIA, Francisco Javier S.J.
A Tanítóhivatal működése, 3 (1995) 60-70.

VANHOYE, Albert S.J.
A papság a bibliában, 6 (1998) 15-28.

VERWEYEN, Hans Jürgen
Jézus csodáinak értelme és valósága, 5 (1997) 25-30.

VOCKE, Harald
Négy pápa és Palesztina. Megjegyzések a közel-keleti konfliktus teológiai értékeléséhez, 9 (2001) 18-39.

WALDENFELS, Hans
A vallások tanítása az üdvösségről, 6 (1998) 16-27.

WIEDENHOFER, Siegfried
Beszélhetünk-e politikai teológiáról, 4 (1996) 40-47.

WILKANOWICZ, Stefan
A keresztény humanizmus II. János Pál pápa nyilatkozataiban, 1 (1993) 42-49.

XII. PIUS
A demokrácia, 4 (1996) 61-72.

XII. PIUS
Az igazságos és tisztességes béke érdekében, 2 (1994) 72-74.

ZELINSZKIJ, Vladimir
Az Atya kinyilatkoztatása a bizánci liturgia fényében, 8 (2000) 24-34.

ZIMMERMANN, Albert
Keresztény hit és modern filozófiai antropológia, 6 (1998) 65-70.

Zucal, Silvano
Guardini és az erősség erénye, 8 (2000) 47-69.

Zverina, Josef
A vallási tapasztalás felvázolása, 5 (1997) 6-8.

[sz.n.]
Karácsonyi himnusz, 3 (1995) 66-67.

Összeállította: Füzes Ádám

Kedves Előfizetőnk!

A szerkesztőség az olvasók megértését kéri e szám késedelmes megjelenése miatt.

- Egy éves **előfizetés**: 1200.- Ft
- **Kedvezményes** előfizetés: 1000.- Ft
- **Külföldi** előfizetés: 1700.- Ft
  (a jelentősen emelkedett postaköltség miatt)
- Régi szám: 100.- Ft + postaköltség

Címünk:

Communio Alapítvány,
1053. Budapest, Papnövelde u. 7.

COMMUNIO
nemzetközi katolikus folyóirat idegennyelvű változatai:

Angol (USA): *International Catholic Review Communio* (P.O. Box 4557 Washington, D.C. 20017) – David L. Schindler (dir.)

Arab: *Al-Ligâ: Revue Chrétienne Internationale Communio* (rue Mgr. Mobarak Achrafieh, Beyrouth, Liban; – 7, rue Coëtlogon, 75006 Paris) – Mihel Hayek (dir.)

Argentin: *Revista Catolica Internacional Communio* (Posadas 1370, 1011 Buenos Aires) – Alberto Espezel (dir.)

Brazil: *Revista international católica de cultura Communio* (Rua Benjamin Constant 23, 6 andar, 20240-150 Rio de Janiero) – Estevao T. Bettencourt (secr.)

Chilei: *Revista Catolica Internacional Communio* (Los acantos 1317, Casilla 976, Centro de Casillas, Santiago de Chile) – Fernando Moreno (dir.)

Cseh: *Mezinárodni Katolická Revue Communio* (Husova 8/234, Cz-11000 Praha 1) – František X. Halas (dir.)

Flamand-holland: *Internationaal Katholiek Tijdschrift Communio* (Burgemeesterstraat 59 bus 6, B-3000 Leuven) – S. Van Calster (dir.); (Heijendahllaan 82, NL-6464 EP Kerkrade) – J. Ambaum (dir.)

Francia: *Revue Catholique Internationale Communio* (5, passage Saint-Paul, F-75004 Paris) – Vincent Carraud (dir.)

Horvát: *Svesci Communio* (Kščanska Sadašnjost, Marulicev trg 14, CR-10000 Zagreb) – Tomislav J. Šagi-Bunić (dir.)

Lengyel: *Miedzynarodowy Przeglad Teologiczny Communio* (Pallottinum, al. Przybyszewskiego 30, PL-60959 Poznan) – Lucjan Balter (dir.)

Német: *Internationale Katholische Zeitschrift Communio* (Gladbacher Str. 19, D-50672 Köln) – Maximilian Grenier (dir.)

Olasz: *Rivista Internacionale di Teologia e Cultura Communio* (Via Gioberti 7, I-20123 Milano) – Elio Guerriero (dir.)

Portugál: *Revista Internacional Católica Communio* (Universidade Católica Portuguesa, Palma de Cima, P-1600 Lisboa) – Henrique de Noronha Galváo (dir.)

Spanyol: *Revista Catolica Internacional Communio* (Ediciones Encuentro, c/Cedaceros 3-2, E-28014 Madrid) – Juan-Maria Laboa (dir.)

Szlovén: *Mednarodna Katoliška Revija Communio* (Zrinjskega 13, SLO-61000 Ljubljana) – Tomaz Podobnik (dir.)

Ukrán: *Sopricastija–Koinonia–Communio* (Zakarpatska vul. 18, 294017 Uzgorod)

2002.

X. évf. 4. szám

Tartalomjegyzék

Hans Urs von BALTHASAR
PROGRAMUNK: COMMUNIO 3

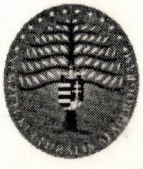
FÜZES Ádám
AZ EGYES SZÁMOK TARTALOMJEGYZÉKEI (1993–2002) 25

A TANULMÁNYOK JEGYZÉKE TUDOMÁNYÁGAK SZERINT 47

SZERZŐK SZERINTI TARTALOMJEGYZÉK 64

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTÉRIUMA

A Communio megjelenését
a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
és a Nemzeti Kulturális Alapprogram
támogatta